

EERSTE
BESTUURSRAPPORTAGE
2021

GEMEENTE
**WEST
BETUWE**

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	3
Leeswijzer	4
1. Bestuurlijke hoofdlijnen	5
2. Financiële hoofdlijnen.....	13
3. Toelichting op de afwijkingen	16
Gemeenschappelijke regelingen	16
Overige mee- en tegenvallers	21
Programma 1 Bestuur en Ondersteuning	21
Programma 2 Veiligheid	24
Programma 3 Verkeer en vervoer	25
Programma 4 Economie.....	27
Programma 5 Onderwijs.....	28
Programma 6 Sport, Cultuur en Recreatie	29
Programma 7 Sociaal Domein en Volksgezondheid.....	30
Programma 8 Duurzaamheid en Milieu	31
Programma 9 Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke vernieuwing	32
Programma 10 Financiering en Algemene dekkingsmiddelen	33
Budget neutrale aanpassingen	37
4. Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	40
5. Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen (technische wijzigingen)	42
6. Paragraaf Financiering	43
8. Bijlagen.....	44
8.1 Integraal Huisvestingsplan Onderwijs	45
8.2 West Betuwe Financieel In Evenwicht	49
8.3 Overzicht West Betuwe Financieel in Evenwicht	51

Voorwoord

Hierbij laten we u graag de eerste bestuursrapportage van 2021 zien. Aan de kleur van het verkeerslicht ziet u hoe de uitvoering van een programma ervoor staat. Dit is een methode die voor zich spreekt en die aanspreekt. In onze visie staat de inwoner centraal. In verkeerstermen gesproken: de inwoner heeft altijd voorrang.

Doelen en resultaten: op koers

Vanwege de coronacrisis zijn werkzaamheden uit 2020 met de bijbehorende budgetten doorgeschoven op de planning naar 2021. Deze werkzaamheden voeren we in 2021 uit. Dit komt bovenop de ambities die we al hebben voor 2021. We staan voor een uitdaging om dit alles toch te realiseren. Onze hardwerkende, bevlogen en deskundige ambtenaren doen hiervoor hun uiterste best. Voor het overgrote deel liggen we nu op koers. Voor veel projecten en werkzaamheden staat het stoplicht dan ook op geel. Dit betekent dat we op schema liggen. We houden constant de vinger aan de pols en zijn waakzaam. De coronapandemie wordt weliswaar kleiner, maar is nog niet voorbij.

Coronanoedfonds blijft

De geldelijke ondersteuning vanuit het coronanoedfonds voeren we uit tot het einde van 2021. Zo blijven we organisaties en verenigingen ondersteunen. Daarmee hopen we de gevolgen van de coronacrisis voor onze lokale samenleving te beperken.

Positief resultaat

Bij de begroting presenteerden we een positief begrotingssaldo over 2021 van ongeveer 1,4 miljoen euro. Het verwachte resultaat over 2021 is echter minder positief. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door de extra kosten voor jeugd en Wmo. Ondanks deze tegenvaller verwachten we dit jaar af te sluiten met een positief resultaat van 225.000 euro.

We blijven scherp en kritisch. Op onze taken, de uitvoering en voor een goed financieel resultaat.

West Betuwe, mei 2021

College van burgemeester en wethouders

Leeswijzer

De P&C-cyclus is in beginsel, het woord cyclus zegt het al, elk jaar hetzelfde. Met het vaststellen van de begroting 2021 heeft de raad de (financiële) kaders voor het begrotingsjaar 2021 vastgesteld.

De Eerste Bestuursrapportage is een rapportage over de eerste vier maanden van 2021. In deze rapportage geven wij inzicht in de uitvoering van de Begroting 2021 en in de (meerjarige) financiële afwijkingen die wij verwachten ten opzichte van de begroting. Dat betekent dat in deze rapportage alleen de verwachte mee- en tegenvallers ten opzichte van de vastgestelde begroting worden gepresenteerd.

De rapportage leidt tot een begrotingswijziging.

Bestuurlijke hoofdlijnen

In de bestuurlijke hoofdlijnen (hoofdstuk 1) gaan wij in op de voortgang van de in de begroting 2021 vastgestelde speerpunten voor 2021.

De uitvoeringsagenda en de harmonisatie van beleid zijn tot stand gekomen nadat de programmabegroting 2021 is vastgesteld. En hoewel de programmabegroting natuurlijk uitgangspunt is geweest bij de voorliggende rapportages is het onvermijdelijk dat hierdoor minder dan gebruikelijk op concrete beleidsvoornemens uit de programmabegroting is gerapporteerd. Dit speelt met name bij programma 7 Sociaal Domein en Volksgezondheid.

Financiële hoofdlijnen

In de financiële hoofdlijnen (hoofdstuk 2) presenteren wij het financiële meerjarenbeeld volgend uit de mee- en tegenvallers die in deze rapportage worden aangegeven.

Toelichtingen op de financiële afwijkingen

De begroting 2021 bestaat uit tien beleidsprogramma's. In hoofdstuk 3 gaan we per programma in op de financiële ontwikkelingen, waarbij we per substantiële ontwikkeling uitleggen waarom deze mee- of tegenvaller zich voordoet. Een substantiële ontwikkeling is een mee- of tegenvaller van minimaal 10.000 euro. Dit betekent dat per programma afwijkingen in de baten of lasten ten opzichte van de vastgestelde begroting die in minimaal één van de jaren 2021-2025 10.000 euro zijn, worden toegelicht. Afwijkingen kleiner dan 10.000 euro lichten wij niet apart toe.

1. Bestuurlijke hoofdlijnen

Voortgang speerpunten

Conform de opzet van de begroting wordt per programma door middel van een stoplicht aangegeven wat de status is van de realisatie van de doelen en resultaten vanuit de Programmabegroting 2021. De legenda van het stoplicht is als volgt:

- Groen is gerealiseerd in 2021
- Geel uitvoering ligt op schema
- Rood wordt niet gerealiseerd in 2021

Programma 1 Bestuur en Ondersteuning

We vergroten de klanttevredenheid over de onze dienstverlening	
We halen gemiddeld een 7,5 bij de vervolgmeting klanttevredenheid	
We bereiden de volgende klanttevredenheidsmetingen en beoogde verbeteringen in de dienstverlening voor. Daarvoor gebruiken de uitkomsten van de burgerpeiling 2020 (waarstaatjegemeente.nl). Door corona is het thuis aanvragen van documenten tijdelijk niet mogelijk, wel het bezorgen. Vanaf het derde kwartaal 2021 verzorgt de gemeente zelf het thuis bezorgen van documenten in plaats van uitbesteding aan externe partij. Er zijn bijeenkomsten voor het verbeteren van de kennis en professionaliteit van het KCC en van medewerkers in de organisatie. We monitoren de mogelijkheden van technologie voor slimme dienstverlening. In het laatste kwartaal is de implementatie van een update van het telefonie systeem. Dit moet leiden tot meer gebruiksgemak bij inwoners en medewerkers.	
Eind 2021 ronden we de voorbereidende werkzaamheden voor het terughalen van de vergunningtaken af	
Dit jaar komt een Omgevingswet proof omgevingsloket bij de gemeente West Betuwe tot stand. Dit is onderdeel van de eerste fase van het terughalen van vergunningtaken. Het werkproces is gereed, de opbouw van het team en de organisatie is gaande en het communicatieplan is opgesteld.	
We vergroten de leefbaarheid in de kernen	
Eind 2021 hebben alle kernen in de gemeente een kernagenda (inclusief activiteitenplan)	
Aan het einde van het eerste kwartaal 2021 is er één definitieve kernagenda (Heukelum). In 20 kernen zijn er concept kernagenda's. Ten gevolge van corona heeft het proces wat vertraging opgelopen, maar loopt wel door met een digitale aanpak. We verwachten dit in 2021 in te kunnen lopen, zodat we eind 2021 voor alle kernen een (concept) kernagenda gereed hebben. In het eerste kwartaal van 2022 hebben alle kernen een eerste kernagenda. Deze is besproken met sleutelpersonen en gedeeld met inwoners van de kernen. Deze kernagenda is dan ook in de gemeentelijke organisatie getoetst op haalbaarheid (passend in plannen, passend in beleid).	
In 2021 ondersteunen we de leefbaarheidsinitiatieven maximaal; de kernen benutten minstens 85% van het leefbaarheidsbudget	
De mogelijkheden benutten we maximaal. De gebiedsmakelaars zijn actief in gesprek met betrokkenen in de kernen over kansrijke activiteiten, projecten en initiatieven. Door corona zijn er wel verminderde activiteiten in een aantal kernen.	

Programma 2 Veiligheid

We stimuleren dat evenementen duurzaam en schoon zijn	
Met 25% van de organisatoren gaan we in gesprek over duurzame en schone evenementen	
Op dit moment is er nog geen actie ondernomen richting organisatoren van evenementen. Dit in relatie tot de beperkte doorgang van evenementen in verband met Covid-19. Gezien de financiële gevolgen voor de organisatoren door Covid-19 willen wij de organisatoren niet extra belasten met investeringen op het gebied van duurzaamheid en schone evenementen.	
We onderzoeken een legeskorting voor duurzaam en schoon georganiseerde evenementen	
Wij onderzoeken op dit moment de mogelijkheid tot het invoeren van een heffingskorting voor evenementen welke duurzaam en schoon plaatsvinden.	
We verhogen het ondermijningsbewustzijn en de weerbaarheid, in- en extern	
Onze werkprocessen bevatten checkvragen over het risico van ondermijning	
Onze werkzaamheden/ -processen zijn ingericht om het risico van ondermijning tegen te gaan. Denk hierbij aan de beleidsregel Wet Bibob, de Opiumbeleidsregels en de Apv.	
Meer inwoners en ondernemers vinden de weg naar de meldlijnen over ondermijning	
Per 1 mei 2021 is onze gemeente aangesloten bij het Meldpunt Meld Misdaad Anoniem (MMA). Dit wordt ondersteund met een communicatiestrategie om de bewustwording en de meldingsbereidheid te vergroten. Er is reeds een voorzichtige toename in het aantal meldingen bij MMA zichtbaar. We verwachten dat dit in 2021 nog meer gaat toenemen. De exacte cijfers presenteren we bij de evaluatie van het Uitvoeringsprogramma 2022.	

Programma 3 Verkeer en vervoer

We lossen van de top 5 fietsknelpunten in 2021 twee knelpunten op (de overige drie volgen na 2021)	
Een veilige inrichting van de kruising Zeiving - Nieuwe Zuiderlingedijk Heukelum (N848)	
Er is vertraging opgetreden in het verkrijgen van een aanlegvergunning vanwege stikstofuitstoot bij de aanleg van de rotonde. In 2022 starten we met de voorbelasting. De aanleg van de rotonde start naar verwachting in 2023. Inmiddels is de samenwerkingsovereenkomst (SOK) met de provincie getekend.	
Realisatie ontbrekende fietsschakel Waalbandijk Waardenburg	
Er is vertraging opgetreden in het verkrijgen van een aanlegvergunning vanwege stikstofuitstoot bij de aanleg van het fietspad. De aanleg start naar verwachting in de zomer van 2021.	
We verbeteren de leefbaarheid in de kernen	
Minder mensen rijden in de spits door onze verblijfsgebieden	
We verwachten dat het verkeer na de zomervakantie weer het niveau van voor de coronacrisis benadert. Op dat moment pakken wij ook het monitoren van het sluipverkeer weer op. Ondertussen zijn ter ontmoediging van sluipverkeer voor de kern Beesd drempels aangelegd in de Boutensteinseweg en Schuttersweg. En met hetzelfde doel is op de Zandweg in Waardenburg bebording geplaatst ("uitsluitend toegang bestemmingsverkeer").	

Programma 4 Economie

We stimuleren van de aantrekkelijkheid van de winkelgebieden/kantoorpanden	
Leegstandverordening (winkel)panden is door de gemeenteraad vastgesteld	
Het opstellen van de leegstandsverordening verloopt volgens planning, waardoor besluitvorming wordt verwacht eind 2021.	
Uitgevoerd onderzoek en advies naar gratis en gereguleerd parkeren in de gemeente.	
Het onderzoek vindt plaats rond de zomer, waardoor besluitvorming wordt verwacht eind 2021.	

We streven naar breed gedragen winkeltijden	
Er is een winkeltijdenverordening vastgesteld	
De winkeltijdenverordening van de voormalige gemeente Geldermalsen is in december 2020 vastgesteld voor de gemeente West Betuwe. In 2021 onderzoeken we de wensen en behoeften van inwoners en ondernemers voor wat betreft de winkeltijden.	

We versterken de huidige en toekomstige werkgelegenheid	
De economische beleidsvisie is vastgesteld	
Het opstellen van de economische beleidsvisie verloopt volgens planning, waardoor besluitvorming wordt verwacht in juni 2021.	
Het uitvoeringsprogramma economie is door het college vastgesteld	
Het opstellen van het uitvoeringsprogramma economie verloopt volgens planning, waardoor besluitvorming wordt verwacht in juni 2021.	

Programma 5 Onderwijs

We bouwen, renoveren en verduurzamen schoolgebouwen (incl. integraal huisvestingsplan)	
Kindcentrum De Plantage is opgeleverd en start het schooljaar 2021-2022 in het nieuwe gebouw	
De realisatie verloopt conform planning. Het gebouw is bijna klaar en de werkzaamheden aan het omliggend terrein is in volle gang.	
Op basis van het verduurzamingsrapport zijn vier scholen gestart met de uitvoering van duurzaamheidsmaatregelen	
De plannen voor deze 4 scholen worden technisch verder uitgewerkt. In eerste helft van 2021 worden marktpartijen geselecteerd zodat definitieve prijzen bekend zijn. Om in de tweede helft van 2021 tot uitvoering over te gaan, zodat voor eind 2022 de projecten gereed zijn.	

We dringen laaggeletterdheid terug en stimuleren digitale voorzieningen	
We geven lokaal uitvoering aan het regionaal taalakkoord en bereiken laaggeletterde inwoners door het aanbieden van een (maatwerk-) ondersteuningsprogramma	
Het uitvoeringsplan aanpak Laaggeletterdheid gemeente West Betuwe is in het derde kwartaal 2021 gereed. Doel is om in de periode 2021-2024 10% van het aantal laaggeletterden in de gemeente West Betuwe te bereiken en blijvend te ondersteunen.	
Het Digi-taalhuis bereikt inwoners uit alle kernen van de gemeente West Betuwe	
De opstelling van het Uitvoeringsplan laaggeletterdheid en doorontwikkeling Digi-Taalhuis West Betuwe is in derde kwartaal 2021 gereed. Het bereiken van de inwoners uit alle kernen realiseren we door het inzetten van taalvrijwilligers in de kernen en door gebruik te maken van ontmoetingsplaatsen in de kernen.	

We stimuleren een sluitende aanpak voor praktijkonderwijs	
Leerlingen vanuit het praktijkonderwijs met de potentie om deel te nemen aan het arbeidsproces hebben een begeleide werkplek in het lokale bedrijfsleven	
Leerlingen vanuit het praktijkonderwijs wordt in overleg met onderwijs en bedrijfsleven een begeleide werkplek aangeboden. Er is bestuurlijk regulier overleg met RW-POA.	

We verstevigen de lokale verbinding en zorgstructuur met het primair onderwijs	
Een doelgerichte samenwerking tussen onderwijs en gemeente die breed beschikbaar is voor kinderen en ouders	
In het overleg Lokale Educatieve Agenda (LEA) met de schoolbesturen wordt de samenwerking geagendeerd. Met de VO scholen wordt een plan opgesteld om de verbinding onderwijs - (jeugdzorg) te versterken.	
Meer preventieve activiteiten en een snellere toeleiding naar de juiste zorg voor kinderen	
De opstelling van een samenwerkingsopdracht in het 3e kwartaal 2021 met het VO met als doel de verbinding tussen Team Sociaal, de Lingeborgh, Ida Gerhardt Academie en Schoolmaatschappelijk werk (SMW) te versterken. De huidige samenwerking tussen zorg en onderwijs brengen we in kaart zodat een goed overzicht ontstaat. Op elke basisschool is de GGD (jeugdarts en/of jeugdverpleegkundige) en een schoolmaatschappelijk werker beschikbaar om signalen vroegtijdig en efficiënt op te pakken. De werkwijze in samenwerking met de GGD evalueren we medio 2021 en begin 2022.	

Programma 6 Sport, Cultuur en Recreatie

We behouden en versterken leefbaarheid en vitaliteit in de kernen	
Dorpshuizen hebben een toekomstbestendig uitvoeringsplan. Onderdelen zijn een goede organisatie, financiële draagkracht en een plek voor ontmoeting	
We voeren in het eerste halfjaar van 2021, als uitvoering van de kadernota Dorpshuizen en Multifunctionele centra, toekomst gesprekken met alle dorps huis besturen en besturen van Multifunctionele Accommodaties (MFC's) over hun rol bij het uitvoeren van sociale ontmoetingsactiviteiten. Samen met hen bereiden wij ons ook voor op de geharmoniseerde subsidieregelingen die vanaf 2022 gelden (onderhoud aan de gebouwen en ontmoetingsfuncties)	
Uitvoeringsplan voor versterking, samenwerking en waardering van vrijwilligers die actief zijn binnen de gemeente	
Besluitvorming heeft plaatsgevonden. De raad is in mei hierover geïnformeerd.	

We stimuleren sport, duurzame sportvoorzieningen en beheer van sportaccommodaties	
We geven uitvoering aan een geharmoniseerd sportbeleidsplan en beheerplan sportvelden	
<p>We stellen een Duurzaam Meerjaren Onderhouds Plan op, waarvan we op basis hiervan nieuwe afspraken maken over beheer en onderhoud van de buitensport. Deze afspraken leggen we vast in een bruikleenovereenkomst. Op basis hiervan bepalen we ook de financiële bijdragen. In september leggen we dit besluitvormend voor aan de raad.</p>	
We verbinden sectoren cultuur, kunst, recreatie en toerisme	
Er is een totaalaanbod van toeristische en culturele fiets- en wandelroutes	
<p>Routes, activiteiten en bezienswaardigheden binnen Kunst & Cultuur en Recreatie & Toerisme worden bij elkaar gebracht, en waar mogelijk gekoppeld aan recreatieve ondernemingen. Dit wordt offline en online ontsloten richting bewoners en bezoekers.</p>	
We versteken, vernieuwen, verbreden en verbinden cultuur en kunst	
Er is uitvoering van de gezamenlijke cultuur en kunst agenda 2021-2022 door gemeente en partners	
<p>We geven uitvoering aan de agenda door onder andere het opzetten van platformen voor cultuur, muziek en historisch erfgoed. Ook ondersteunen we drie nieuwe kunstroutes (voorbeelden hiervan zijn Anrooyroute en kastelen route West Betuwe) en ontwikkelen we online en offline een actueel en toegankelijk overzicht van de culturele en kunstactiviteiten voor onze inwoners en toeristen.</p>	

Programma 7 Sociaal Domein en Volksgezondheid

We bieden passende ondersteuning aan inwoners die dat nodig hebben	
Door de maatregelen financiële beheersbaarheid is er meer grip op de uitgaven in het sociaal domein	
<p>Het gaat hierbij om de volgende maatregelen: preventie, meer algemene voorzieningen om maatwerkvoorzieningen te voorkomen, verbeterde regiovoering zodat dure zorg afgeschaald kan worden wanneer het kan: vernieuwde inkooptrajecten met budgetplafonds en afspraken met de aanbieders, efficiëntere bedrijfsvoering ter voorkoming van onnodige kosten, afspraken en verbeterde afspraken met partners en versobering. Deze zeven knoppen van grip zijn verwerkt in fase 1 van de uitvoeringsagenda die inmiddels is gestart. In mei heeft de raad hierover een informatienota ontvangen.</p>	
De inkoop voor ondersteuning op Wmo en Jeugdzorg, en de voorbereiding voor decentralisatie beschermd wonen is afgerond voor 01-01-2022	
<p>De bestaande overeenkomsten met zorgaanbieders Wmo /jeugd worden verlengd tot en met 31 december 2022 om een zorgvuldig aanbestedingsproces te kunnen doorlopen. In juni 2021 leggen we de inkoopstrategie zorginkoop Jeugd en Wmo ter vaststelling voor aan het college. In de periode tot en met 31 december 2022 stellen we verder pilots op en geven we vorm aan de daadwerkelijke inkoop van Jeugd en Wmo ondersteuning met als doel om per 1 januari 2023 nieuwe overeenkomsten te hebben geïmplementeerd. De gemeenten in regio Rivierenland werken aan een programma van eisen voor de opstelling van een nieuwe dienstverleningsovereenkomst. De gezamenlijke gemeenten en Regio Rivierenland hebben verbeteringen doorgevoerd in het contractmanagement zorginkoop Jeugd / Wmo. Het Regioplan (uitvoeringsplan) beschermd wonen leggen we in tweede kwartaal 2021 voor aan de gemeenteraad. Doel van het regioplan is besluitvorming op de volgende punten: spreiding van voorzieningen, inrichting lokaal versus regionaal, verdeling van de kosten en samenwerkingsvorm.</p>	
We stimuleren dat iedereen mee kan doen	
Uitvoeren van de preventieagenda en inclusieagenda	
<p>Preventie maakt deel uit van de 'uitvoeringsagenda Sociaal Domein' en monitoren we via deze agenda. De raad ontvangt in december 2021 een informatienota over het uitvoeren van de inclusieagenda. Voor de Lokale Inclusie Agenda is op diverse onderwerpen aan ervaringsdeskundigen advies gevraagd. De samenwerking met partners is gestart en bouwen we verder uit.</p>	
Vorbereiding van uitvoering van het nieuwe subsidiebeleid vanaf 2022	
<p>In het najaar stellen we subsidieregels op voor sport. Op grond hiervan kunnen sportverenigingen begin 2022 subsidie aanvragen.</p>	
We stimuleren een gezonde leefstijl en leefomgeving	
60% van de scholen in West Betuwe voert gezond beleid uit rond voeding/ beweging/ gezonde leeftijd	
<p>Het afgelopen jaar heeft de corona-crisis aanpak en de communicatie hierover ingewikkelder gemaakt. Daarom blijft aandacht noodzakelijk en flexibilisering noodzakelijk. Zo coördineren we onze aanpak bijvoorbeeld met de sport en zetten we andere middelen, zoals filmpjes in.</p>	

We versterken het informele netwerk	
Er is goede ondersteuning van mantelzorgers zodat zij hun rol kunnen volhouden	
We treden in contact met (jonge) mantelzorgers en gaan na welke behoefte er is aan extra acties (bijvoorbeeld een aanbod van ontspannende activiteiten en/of workshops met voorbeelden van elders) en gaan de behoefte aan respijtzorg na en ontwikkelen afhankelijk van de uitkomsten extra aanbod van respijtzorg.	
Het versterken van lokale initiatieven ter voorkoming van een extra beroep op de zorg	
We brengen lokale initiatieven in beeld via sociale kaart en starten nieuwe initiatieven die ondersteunend zijn aan het informele netwerk zoals buurtgezinnen en het gezinsloket. We verwijzen waar kan door naar algemene voorzieningen en kijken daarbij naar de inzet vanuit het eigen netwerk en sluiten hierbij aan bij de vijf afwegingskaders die het college heeft vastgesteld in het Beleidsplan Sociaal Domein.	

Programma 8 Duurzaamheid en Milieu

Ruimtelijke (klimaat) Adaptatie: We streven naar een toekomstbestendig leefklimaat	
Eind 2021 ronden we breed maatschappelijke gesprekken af, over de urgentie en acceptatie van kwetsbaarheden en welke maatregelen hiervoor nodig zijn om deze kwetsbaarheden te verminderen, als input voor het lokale maatregelen- en uitvoeringsplan	
Naar verwachting organiseren we na de zomer de eerste bijeenkomsten voor de breed maatschappelijke gesprekken.	
In het vierde kwartaal 2021 maken we een start met een lokaal maatregelenplan dat aansluit op de gestelde ambities en doelen uit de Regionale Adaptatie Strategie	
Het maatregelenprogramma bepalen we mede op basis van de uitkomsten van gesprekken die we met onze inwoners en ondernemers voeren aan de hand van de Regionale Adaptatie Strategie (RAS). Daarnaast vindt er interne afstemming plaats om de maatregelen goed af te wegen.	

We geven samen met stakeholders uitvoering aan de energietransitie	
Eind 2021 beschikt West Betuwe over een Warmtetransitievisie	
Het opstellen van de Warmtetransitievisie staat gepland na de zomer en vaststelling vindt plaats voor het einde van 2021.	
We zetten in op een pilotwijk waar we samen met de inwoners werken aan een wijkuitvoeringsplan	
Op basis van de quick scan die is uitgevoerd, zijn we het gesprek aangegaan met Mooi Wonen in Enspijk (MWIE) en Kleurrijk Wonen over een mogelijke pilot. Het Waterschap en Liander zijn hierbij aangehaakt.	

We willen het zwerfafval in West Betuwe verminderen	
Eind 2021 zijn de activiteiten en projecten uit het zwerfafvalplan geïmplementeerd en in werking	
We voeren de activiteiten uit zoals is vastgesteld in het jaarplan zwerfafval 2021	

Programma 9 Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke vernieuwing

We zorgen voor een toekomstbestendige woningvoorraad met ruimte voor alle doelgroepen	
Realiseren van het uitvoeringsprogramma, zoals dat is opgenomen bij de vaststelling van de woonvisie (2020)	
We zijn gestart met de verschillende onderwerpen. CPO-beleid en woningbouwprogramma ronden we voor de zomer af. Aansluitend volgen andere in de Woonvisie benoemde onderwerpen, waaronder ook pre-mantelzorg.	
Er zijn prestatieafspraken met de corporaties en de huurdersbelangenorganisaties	
De eerste inventarisatie van onderwerpen is gedaan. De eerste gesprekken met partijen hebben plaatsgevonden.	

We zorgen voor een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit	
Eind 2021 zijn de voorbereidende activiteiten voor de invoering van de omgevingswet afgerond	
De uit te voeren activiteiten lopen volgens planning, waarbij wij de verplichte wettelijke taken voor inwerkingtreding Omgevingswet gaan behalen. De raad heeft in februari de nieuwe wet verder verkend tijdens beeldvorming. We geven uitvoering aan de lijst met minimale acties en de opleiding van medewerkers loopt volgens plan. De startnotities omgevingswet en omgevingsplan zijn in december 2020 en in mei 2021 behandeld. De gemeente is op DSO aangesloten en volgt nauwlettend de landelijke ontwikkelingen die van belang zijn voor tijdige ingang van de wet, die inmiddels zoals bekend is uitgesteld tot 1 juli 2022.	

Programma 10 Financiering en Algemene dekkingsmiddelen

We houden grip op het uitgavenpatroon van de gemeente	
We hebben een maandelijks geactualiseerde liquiditeitsplanning	
Vanaf april 2021 wordt er met een maandelijks liquiditeitsplanning gewerkt	
We lenen niet meer dan nodig	
Vanaf april 2020 zijn er geen leningen meer aangetrokken. De verwachting is dat pas in oktober/november 2021 een nieuwe lening moet worden aangetrokken	

We maken onze begroting 2022-2025 financieel sluitend	
Een sluitend dekkingsplan voor de begroting 2022-2025	
We gebruiken de uitkomsten van deze bestuursrapportage, de risico analyse en de aanvragen nieuw beleid voor de perspectiefnota 2022 als input om te bepalen of er aanvullende maatregelen nodig zijn voor het dekkingsplan voor de begroting 2022-2025.	
Een doorlopen participatietraject over de relevante dekkingsmaatregelen met het maatschappelijk middenveld	
Op dit moment hebben we nog geen zicht op de relevante dekkingsmaatregelen. We kunnen dan ook nog niet inschatten of een participatietraject noodzakelijk is. Deze acties zullen op zijn vroegst in september worden uitgezet.	

2. Financiële hoofdlijnen

Deze bestuursrapportage is het tweede P&C-product van het begrotingsjaar 2021. De rapportage geeft inzicht in de uitvoering van de begroting bij ongewijzigd beleid, er worden dus geen beleidsmatige keuzes in voorgesteld. De rapportage geeft de onvermijdelijke mee- en tegenvallers weer die zich voordoen of worden voorzien bij het uitvoeren van het door de gemeenteraad vastgestelde beleid.

Wanneer de gemeenteraad de begroting vaststelt, wordt daarmee formele goedkeuring gegeven tot het doen van uitgaven in het eerste jaar. Met de vaststelling van de Programmabegroting 2021 is dus goedkeuring gegeven tot het doen van uitgaven in 2021. De begroting bevat daarnaast de meerjarenbegroting over de jaren 2022 tot en met 2024, welke ter kennisname naar de raad is gegaan. Hieruit volgt logischerwijs dat dit ook geldt voor begrotingswijzigingen. Dit betekent dat met het vaststellen van de Eerste Bestuursrapportage 2021 alleen het lopende jaar 2021 wordt geautoriseerd.

De rapportage geeft dus niet alleen inzicht in de uitvoering van de begroting in het lopende jaar, maar geeft afwijkingen ten opzichte van de begroting in de jaren 2021-2024. Daarnaast is de jaarschijf 2025 toegevoegd, omdat jaarlijks in het voorjaar de begroting wordt geëxtrapoleerd ten behoeve van de Perspectiefnota 2022 als voorbereiding op de (meerjaren)begroting 2022-2025. Ook wordt (indicatief) de jaarschijf 2026 gepresenteerd omdat dit een iets langere termijn doorkijk geeft en juist vanaf dat jaar een kentering in het begrotingssaldo zichtbaar is.

De budgettaire gevolgen van deze rapportage zijn bepalend voor de financiële ruimte die het college en de gemeenteraad hebben om het coalitieakkoord uit te voeren. Uiteraard betekent dit niet dat niet scherp is gekeken of de ingediende afwijkingen daadwerkelijk onvermijdelijk zijn. In geval van tegenvallers is het mogelijk om richting het einde van het jaar bij te sturen. Het college heeft met inachtneming van de begrotingsregels getracht zoveel mogelijk knelpunten in de uitvoering op te vangen; alleen de onvermijdelijke tegenvallers die niet kunnen worden gecompenseerd of waarvan nog niet zeker is of deze kunnen worden gecompenseerd zijn opgenomen in deze rapportage.

2.1 Het financiële beeld

Bijdragen van het Rijk zijn goed voor ongeveer zestig procent van de totale inkomsten van de gemeente. In 2019 zijn onderzoeken gestart die moeten leiden tot een herijking van het gemeentefonds. Daarnaast is het accres vanwege de coronacrisis 'bevroren'. Deze ontwikkelingen leiden tot onzekerheid met betrekking tot deze belangrijke inkomstenbron.

De uitkomst van de herijking van het gemeentefonds is nog steeds onzeker. De eerste resultaten laten een lichte plus zien voor West Betuwe in plaats van het eerder geveesde nadeel van een verschuiving van middelen van de landelijke gemeenten naar de meer stedelijke gemeenten. Naast dat deze uitkomst hoogst onzeker is, zijn de middelen ontoereikend voor de maatschappelijke opgaven waar de gemeenten voor staan. We verwachten geen duidelijkheid over de herijking bij de begroting 2022.

De omvang van het gemeentefonds beweegt mee met de rijksuitgaven volgens de methode van de 'trap op en trap af': besteedt het Rijk meer, dan ontvangen gemeenten meer inkomsten en vice versa. Deze beweging, het accres, is als gevolg van de coronacrisis tijdelijk bevroren en onduidelijk is welke uitgaven het Rijk in 2022 wel en niet meeneemt in de berekening. Dit zorgt voor onzekerheid over het nieuwe instapniveau van het accres gemeentefonds.

Tot slot spelen andere onzekerheden met betrekking tot de inkomsten van het Rijk voor specifieke taken. Denk daarbij bijvoorbeeld aan de middelen voor de jeugdzorg. Ook vinden nog onderzoeken plaats naar de financiële middelen die gemeenten nodig hebben voor de uitvoering van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging Bouw.

In onderstaande tabel zijn de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van de begroting 2021 opgenomen die volgen uit deze rapportage. Onder de tabel worden de verschillende ontwikkelingen kort toegelicht. Het financiële beeld laat zien dat de onvermijdelijke mee- en tegenvallers per saldo structureel leiden tot een positief effect in alle jaren.

Financieel overzicht 2021-2026

	<i>bedragen x 1.000 euro</i>					
Begrotingsjaar	2021	2022	2023	2024	2025	2026
0. STARTPUNT						
Saldo primitieve begroting 2021	1.700	-1.233	-1.897	-2.522	-2.743	-5.354
West Betuwe financieel in evenwicht	589	2.439	4.311	4.321	5.106	4.466
Tweede bestuursrapportage 2020	-1.164	-1.097	-1.786	-1.724	-1.674	-1.674
Decemberwijziging 2020	260	-22	-22	-22	-22	-22
Project (T)huisvesting	0	6	7	10	12	14
Saldo (voor mutaties Eerste Bestuursrapportage 2021)	1.386	93	612	62	679	-2.570
1. MEE- EN TEGENVALLERS						
Financieel effect overige mee- en tegenvallers	-1.161	-366	107	571	1.059	1.781
Totaal	-1.161	-366	107	571	1.059	1.781
2. BUDGETNEUTRALE AANPASSINGEN						
Hogere lasten	-1.244	-205	-70	-18	-18	0
Hogere baten	1.244	205	70	18	18	0
Totaal	0	0	0	0	0	0
Saldo/beschikbare ruimte	225	-273	719	633	1.738	-788

Saldo voor Eerste Bestuursrapportage 2021

Het startpunt van deze rapportage is de vastgestelde Begroting 2021 en de structurele effecten die door uw raad zijn genomen tot en met de aprilraad 2021. Het tekort in 2026 ontstaat doordat het in 2020 vastgestelde beheerplan Wegen tot en met 2025 incidenteel voor een jaarlijks bedrag van ongeveer 2,4 miljoen euro gedekt wordt uit de reserves en door een toename van het vorig jaar verwachte (ingroei)nadeel van 650.000 euro bij de herverdeling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds.

Mee- en tegenvallers

Op basis van nieuwe inzichten, externe factoren of de uitvoering over de eerste maanden van dit jaar is het nodig om de begroting bij te stellen om het door de gemeenteraad vastgestelde beleid uit te kunnen voeren. Ook de structurele effecten uit de jaarrekening 2020 zijn meegenomen. Uiteraard is in het geval van tegenvallers scherp gekeken of sprake is van een onvermijdelijke tegenvaller of dat met inachtneming van de begrotingsregels een oplossing kan worden gevonden binnen de beschikbare budgetten.

De mee- en tegenvallers doen zich voor in verschillende programmaonderdelen. Daar waar het gaat om substantiële afwijkingen (minimaal 10.000 euro op programmaonderdeelniveau) worden deze toegelicht in hoofdstuk 3. De afwijkingen van de gemeenschappelijke regelingen, budget neutrale aanpassingen en het project West Betuwe Financieel in Evenwicht worden centraal toegelicht.

2.2 Het structurele financiële beeld

De begroting, tussentijdse rapportages en jaarstukken zijn belangrijke instrumenten voor de raad. Immers de financiële middelen die een gemeente tot haar beschikking heeft stellen grenzen aan de mogelijkheden voor het uitvoeren van haar taken. De raad is verantwoordelijk voor het borgen dat de gemeentelijke financiën gezond blijven. Niet alleen het komende jaar, maar ook de jaren erna. Het is aan de raad om deze keuzes te maken en de naleving te controleren. Om vast te kunnen stellen dat sprake is van een structureel evenwicht is het belangrijk dat inzicht bestaat in welk deel van de baten en lasten incidenteel zijn en welke structureel. Uitgangspunt bij de begroting is dat in beginsel de structurele lasten gedekt dienen te worden door structurele baten.

In onderstaande tabel wordt de meerjarige ontwikkelingen van het structurele begrotingssaldo gepresenteerd.

Bepaling structureel saldo 2021-2026

	<i>bedragen x 1.000 euro</i>					
Begrotingsjaar	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Incidenteel saldo (voor mutaties Eerste Bestuursrapportage 2021)	-306	2.858	2.526	1.145	2.164	-225
Incidentele mee- en tegenvallers	211	-180	0	0	0	0
Incidenteel saldo (na mutaties Eerste Bestuursrapportage 2021)	-95	2.678	2.526	1.145	2.164	-225
Totaal saldo (na mutaties Eerste Bestuursrapportage 2021)	225	-273	719	633	1.738	-788
Structureel saldo (na mutaties Eerste Bestuursrapportage 2021)	320	-2.951	-1.807	-512	-426	-564

Zoals uit voorgaand overzicht blijkt is de meerjarenbegroting structureel (nog) niet in evenwicht.

2.3 Integraal Huisvestingsplan Onderwijs

We bouwen, renoveren en verduurzamen schoolgebouwen, op basis van het integraal huisvestingsplan Onderwijs (IHP). De voortgang van de verschillende projecten treft u in bijlage 8.1 aan.

2.4 West Betuwe Financieel in Evenwicht

Bij de vaststelling van de begroting 2021 zijn er door de raad keuzes gemaakt voor ombuigingen om tot een sluitende begroting te komen. In bijlage 8.2 en 8.3 treft u de voortgang van West Betuwe Financieel in Evenwicht aan.

3. Toelichting op de afwijkingen

Gemeenschappelijke regelingen

Van de gemeenschappelijke regelingen waarin West Betuwe deelneemt zijn inmiddels de concept begrotingen 2022 ontvangen. Hierdoor is bekend met welke financiële bijdrage vanuit West Betuwe door de verschillende regelingen rekening is gehouden. Hoewel op het moment van samenstellen van deze rapportage de meeste begrotingen nog niet door de Algemeen Besturen van de regelingen zijn vastgesteld, wordt voor het scheppen van een volledig financieel beeld wel rekening gehouden met de (voorlopige) uitkomsten van de aangeboden begrotingen. Hierbij hebben we bij enkele regelingen rekening gehouden met de door West Betuwe ingediende zienswijzen (raad 24 juni 2021).

Regio Rivierenland

	<i>bedragen x 1.000 euro</i>					
Begrotingsjaar	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Hogere bijdrage aan Regio Rivierenland	0	-11	-11	-11	-11	-11
Ten laste van stelpost Prijsstijgingen	0	11	11	11	11	11
Effect op de Algemene middelen	0	0	0	0	0	0

De hogere bijdrage aan de Regio Rivierenland vanaf 2022 kan volledig worden opgevangen binnen de stelpost Prijsstijgingen.

Bedrijfsvoeringsorganisatie West-Betuwe (BWB)

	<i>bedragen x 1.000 euro</i>					
Begrotingsjaar	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Hogere bijdrage aan Bedrijfsvoeringsorganisatie West-Betuwe	0	-107	-107	-107	-107	-107
Ten laste van stelpost Prijsstijgingen	0	107	107	107	107	107
Effect op de Algemene middelen	0	0	0	0	0	0

De hogere bijdrage aan BWB vanaf 2022 kan volledig worden opgevangen binnen de stelpost Prijsstijgingen. Bij de bijdrage gaan we er vanuit dat, conform de ingediende zienswijze bij de begroting 2022, het gevraagde nieuw beleid voor een bedrag van 71.000 euro kan worden gedekt binnen de bestaande begroting van BWB.

Veiligheidsregio Gelderland Zuid (VRGZ)

	bedragen x 1.000 euro					
Begrotingsjaar	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Hogere bijdrage aan Veiligheidsregio Gelderland Zuid	0	-98	-98	-98	-98	-98
Ten laste van stelpost Prijsstijgingen	0	88	88	88	88	88
Effect op de Algemene middelen	0	-10	-10	-10	-10	-10

Het grootste gedeelte van de hogere bijdrage kan worden opgevangen binnen de stelpost Prijsstijgingen. Het nadeel van de VRGZ voor de algemene middelen heeft betrekking op de lasten van het nieuw beleid 2022 (uitzettingen voor informatiebeveiliging en inrichting van de HOvD-taak) dat in de begroting 2022 van de VRGZ is opgenomen.

Regionaal Archief Rivierenland (RAR)

	bedragen x 1.000 euro					
Begrotingsjaar	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Hogere bijdrage aan Regionaal Archief Rivierenland	0	-19	-19	-19	-19	-19
Ten laste van stelpost Prijsstijgingen	0	20	20	20	20	20
Effect op de Algemene middelen	0	1	1	1	1	1

De hogere bijdrage aan de RAR vanaf 2022 kan volledig worden opgevangen binnen de stelpost Prijsstijgingen.

GGD Gelderland Zuid (GGD)

	bedragen x 1.000 euro					
Begrotingsjaar	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Hogere bijdrage aan GGD Gelderland Zuid	0	-93	-93	-93	-93	-93
Ten laste van stelpost Prijsstijgingen	0	38	38	38	38	38
Ten laste van stelpost Areaalontwikkelingen	0	7	7	7	7	7
Ten gunste van taakstelling gemeenschappelijke regelingen	0	-11	-11	-11	-11	-11
Effect op de Algemene middelen	0	-59	-59	-59	-59	-59

Een deel van de hogere bijdrage kan worden opgevangen binnen de stelposten Prijsstijgingen en Areaalontwikkelingen. In de begroting 2022 van de GGD zijn bezuinigingen opgenomen. Het aandeel hiervan voor West Betuwe is 11.000 euro en komt ten gunste van de betreffende taakstelling uit West Betuwe Financieel in Evenwicht. Het nadeel van de GGD voor de algemene middelen heeft betrekking op de lasten van het nieuw beleid 2022 (uitzettingen voor informatiebeveiliging, Datagestuurd werken, huisvesting en Gezonde Leefomgeving) dat in de begroting 2022 van de GGD is opgenomen.

Werkzaam Rivierenland

	<i>bedragen x 1.000 euro</i>					
Begrotingsjaar	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Hogere bijdrage aan Werkzaam Rivierenland (Organisatiekosten)	0	-740	-763	-790	-816	-816
Ten laste van stelpost Prijsstijgingen	0	47	47	48	48	48
<i>Organisatiekosten</i>	0	-694	-716	-742	-768	-768
Hogere lasten uitkeringen BUIG	0	-671	-684	-687	-688	-688
Voorstel bestuurlijke agenda 2021 Werkzaam Rivierenland	0	-187	-331	-435	-505	-505
Hogere rijksbijdrage BUIG	0	1.379	1.297	1.207	1.120	1.120
<i>Uitkeringen BUIG</i>	0	522	282	84	-73	-73
Lagere lasten uitkeringen Bbz	0	25	25	25	25	25
Hogere rijksbijdrage Bbz	0	11	11	11	11	11
<i>Uitkeringen Bbz</i>	0	36	36	36	36	36
<i>Bijstand om niet</i>	0	-3	-3	-3	-3	-3
Lagere lasten begeleide participatie (Wsw)	0	195	244	310	354	354
Hogere rijksbijdrage Wsw via algemene uitkering	0	44	41	41	40	40
<i>Begeleide participatie (Wsw)</i>	0	239	286	350	394	394
Lagere lasten arbeidsgerichte participatie	0	228	227	204	205	205
Hogere rijksbijdrage via algemene uitkering	0	16	17	18	18	18
<i>Arbeidsgerichte participatie</i>	0	244	245	222	223	223
Effect op de Algemene middelen	0	346	129	-52	-191	-191

In bovenstaande cijfers is rekening met de ingroeivariant uit het voorstel van de Bestuurlijke agenda 2021 Werkzaam Rivierenland zoals voorgelegd voor de oordeelsvormende raad van 13 april 2021. De hogere bijdrage aan Werkzaam wordt voor een groot gedeelte gecompenseerd door hogere rijksbijdragen. De hogere organisatiekosten worden voor een deel gedekt uit de stelpost Prijsstijgingen. Deze dekking is overigens lager dan aangegeven in het raadsvoorstel voor de zienswijze op de begroting 2022. In het raadsvoorstel is de hogere bijdrage voor de uitkeringslasten ook ten laste van de stelpost Prijsstijgingen gebracht. Deze stijging komt echter ten laste van de hogere rijksbijdrage.

Avri

	<i>bedragen x 1.000 euro</i>					
Begrotingsjaar	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Hoger aandeel in lasten Avri voor inzamelen huishoudelijk afval	0	-286	-286	-286	-286	-286
Hoger aandeel in baten Avri van afvalstoffenheffing	0	325	325	325	325	325
Effect op de Algemene middelen	0	39	39	39	39	39

Het voordeel van 39.000 euro betreft ons aandeel in de hogere btw compensatie die in door Avri opgelegde afvalstoffenheffing is begrepen.

Omgevingsdienst Rivierenland (ODR)

	bedragen x 1.000 euro					
Begrotingsjaar	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Hogere bijdrage aan Omgevingsdienst Rivierenland	0	-419	-419	-419	-419	-419
Ten laste van stelpost Prijsstijgingen	0	106	106	106	106	106
Ten gunste van taakstelling gemeenschappelijke regelingen	0	-27	-27	-27	-27	-27
Effect op de Algemene middelen	0	-340	-340	-340	-340	-340

De hogere bijdrage aan de ODR kan deels worden opgevangen binnen de stelpost Prijsstijgingen. In de begroting 2022 van de ODR zijn bezuinigingen opgenomen. Het aandeel hiervan voor West Betuwe is 27.000 euro en komt ten gunste van de betreffende taakstelling uit West Betuwe Financieel in Evenwicht. De hogere bijdrage aan de ODR heeft een structureel karakter dat ook blijkt uit de werkprogramma's van de ODR van de afgelopen jaren en nu structureel wordt opgehoogd.

Belastingsamenwerking Rivierenland (BSR)

	bedragen x 1.000 euro					
Begrotingsjaar	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Hogere bijdrage aan Belastingsamenwerking Rivierenland	0	-8	-8	-8	-8	-8
Ten laste van stelpost Prijsstijgingen	0	18	18	18	18	18
Subtotaal	0	10	10	10	10	10
Ten gunste van taakstelling gemeenschappelijke regelingen	0	-8	-8	-8	-8	-8
Effect op de Algemene middelen	0	2	2	2	2	2

De hogere bijdrage aan de BSR kan worden opgevangen binnen de stelpost Prijsstijgingen. In de begroting 2022 van de BSR zijn bezuinigingen opgenomen. Het aandeel hiervan voor West Betuwe is 8.000 euro en komt ten gunste van de betreffende taakstelling uit West Betuwe Financieel in Evenwicht.

Totaal effect begrotingen 2022 gemeenschappelijke regelingen

bedragen x 1.000 euro

Begrotingsjaar	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Hogere bijdrage Gemeenschappelijke regelingen programma 1	0	-118	-118	-118	-118	-118
Hogere bijdrage Gemeenschappelijke regelingen programma 2	0	-91	-91	-91	-91	-91
Hogere bijdrage Gemeenschappelijke regelingen programma 6	0	-19	-19	-19	-19	-19
Hogere bijdrage Gemeenschappelijke regelingen programma 7	0	-1.253	-1.386	-1.477	-1.529	-1.529
Hogere bijdrage Gemeenschappelijke regelingen programma 8	0	-48	-48	-48	-48	-48
Hogere bijdrage Gemeenschappelijke regelingen programma 9	0	-333	-333	-333	-333	-333
Hogere bijdrage Gemeenschappelijke regelingen programma 10	0	-10	-10	-10	-10	-10
Hogere bijdragen aan Gemeenschappelijke regelingen	0	-1.872	-2.004	-2.095	-2.148	-2.148
Taakstelling gemeenschappelijke regelingen (programma 1)	0	-46	-46	-46	-46	-46
Ten laste van hogere rijksbijdrage (programma 7)	0	1.391	1.308	1.218	1.131	1.131
Ten laste van hogere rijksbijdrage (programma 10)	0	60	59	58	58	58
Ten laste van stelpost Prijsstijgingen (programma 10)	0	436	436	437	437	437
Ten laste van stelpost Areaalontwikkelingen (programma 10)	0	7	7	7	7	7
Ten laste van BTW-compensatiefonds (programma 10)	0	2	2	2	2	2
Effect op de Algemene middelen	0	-21	-238	-419	-558	-558

Overige mee- en tegenvallers

Programma 1 Bestuur en Ondersteuning

Bedragen x 1.000 euro

Effect op begrotingsjaar	2021	2022	2023	2024	2025	2026
	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
Cursus Politiek actief	-9	0	0	0	0	0
Gedeeltelijke vrijval fusiebudget	2.065	732	0	0	0	0
Burgerzaken (bezorgen reisdocumenten/rijbewijzen)	-20	-20	-20	-20	-20	-20
Opstellen visie Gebiedsmarketing	-20	0	0	0	0	0
Overhead (structurele afwezigheid)	-50	0	0	0	0	0
Gemeenschappelijke regelingen	0	-164	-163	-164	-164	-164
Budget neutrale aanpassingen	467	450	460	475	475	475
Diverse mutaties	-1	-1	0	0	0	0
Totaal programma	2.431	996	276	292	292	292

Cursus Politiek Actief

Voor inwoners van de gemeente West Betuwe organiseren we de cursus Politiek Actief. De incidentele kosten worden geraamd op 8.500 euro.

Afrekening fusiebudget 2018 tot en met 2023

In de bijlage bij deze bestuursrapportage vindt u het overzicht van de besteding van het fusiebudget over de jaren 2017 tot en met 2023. Hieronder vatten we de inkomsten en bestedingen over de jaren samen in één totaal. Daarna lichten we enkele posten specifiek toe:

Inkomsten/ baten	Totaal
Onttrekking algemene reserve	€ 2.991.003
Arhi uitkering en subsidie	€ 10.886.950
Totaal baten	€ 13.877.953
Uitgaven/ lasten	Totaal
Vorbereiding fusie	€ 4.753.861
Voorzeningen raad	€ 32.487
Harmonisatie fysiek domein	€ 150.582
ICT kosten	€ 9.160
Verbonden partijen	€ 2.443.952
Huisvesting	€ 337.267
Huisstijl	€ 13.731
Komborden en aanpassen administraties derden	€ 310.742
Inhuur personeel	€ 1.590.211
Frictiekosten personeel	€ 329.863
Thuisbezorgen Dynasure	€ 20.000
Tijdelijke maatregelen voor invullen taakstelling en knelpunten jaarplannen	€ 1.089.800
Totaal lasten	€ 11.081.656
Saldo	€ 2.796.297

Toelichting grootste posten

- Onttrekking algemene reserve: de drie voormalige gemeenten hebben vanuit hun algemene reserve een voorfinanciering van in totaal 2.991.003 euro gedaan op de arhi-gelden van het Rijk. Dit omdat de kosten van de voorbereiding op de fusie in 2017 en 2018 werden gemaakt en hoger werden geraamd dan het bedrag dat de gemeenten in 2018 vanuit de arhi-gelden ontvingen.
- Arhigelden en subsidie: van de provincie Gelderland ontvingen we in totaal 134.965 euro voor het plan van aanpak van de fusie en voor het bidbook. Van het rijk ontvangen we nog tot en met 2022 de arhi-uitkering, in totaal over de jaren 2018 tot en met 2022 een bedrag van 10.751.985 euro.
- Voorbereiding fusie: deze kosten, voor een bedrag van 4.753.861 euro, zijn onder verantwoordelijkheid van de stuurgroep West Betuwe gemaakt en worden hier niet nader toegelicht;
- Verbonden partijen: deze kosten hebben vooral betrekking op afkoop frictie Avri voor Ibor-taken Neerijnen (664.131 euro) en de afkoop uittreding AVRES (1.010.913 euro). Ook worden de extra inzet van BWB voor nagekomen werkzaamheden als gevolg van de fusie hier verantwoord;
- Huisvesting: naast de kosten ten laste van het fusiebudget is er inmiddels ook een aanvullend voorbereidingskrediet voor de (t)Huisvesting. Binnen het project (t)Huisvesting verantwoordden we beide posten voor inzicht in de totale kosten;
- Komborden en administraties derden: Voor de fusie was het noodzakelijk om de toegangsportalen bij de komgrenzen van de gemeente te vervangen. Daarnaast moesten partijen zoals Belastingssamenwerking Rivierenland en de Omgevingsdienst Rivierenland hun administraties aanpassen op de gefuseerde gemeente.
- Inhuur personeel: van dit bedrag heeft bijna 1,25 miljoen euro betrekking op inhuur in 2020. De inhuur betreft meerkosten van inhuur op vacatures, vanwege werkdruk en vanwege extra werkzaamheden voor de harmonisaties.
- Frictiekosten personeel: deze hebben voornamelijk betrekking op het organisatieplan dat in 2020 in werking is getreden en waarin de structuur ten opzichte van de in aanloop naar de fusie bedachte organisatiestructuur enigszins is aangepast.
- Thuisbezorgen Dynasure: betreft de kosten van het thuisbezorgen van reisdocumenten door een externe partij. Vanaf 2021 zal dit structureel in de begroting moeten worden opgenomen.
- Tijdelijke maatregelen voor invullen taakstelling en oplossen knelpunten jaarplannen 2021: deze kosten hebben zowel betrekking op inhuur als op tijdelijke formatie.

In totaal geven we tot en met 2023 een bedrag van afgerond 2.796.000 euro niet uit, dit bedrag kan terugvallen in de algemene reserve. In 2021 voor een bedrag van 2.064.500 euro en in 2022 voor een bedrag van 731.500 euro. Deze toevoeging aan de reserve is bij programma 10 opgenomen.

Genoemde bedragen worden teruggestort in de algemene reserve en kunnen eventueel gebruikt worden om frictiekosten als gevolg van terughalen vergunningtaken op te vangen. Deze kosten zijn nog niet in de begroting opgenomen. Dat geldt overigens ook voor mogelijke frictiekosten voor de overdracht en ontvlechting van taken naar/van de BWB. Bij de begrotingsbehandeling heeft uw raad besloten om de kosten van ontvlechting van taken bij de ODR met 650.000 euro te verlagen. Dat bedrag was echter niet in de begroting opgenomen. Met deze vrijval kunt u ook in die bezuiniging voorzien.

Burgerzaken

Voor de thuisbezorging van reisdocumenten en rijbewijzen is geen structureel budget opgenomen in de begroting. Besloten is dit in stand te houden. De eerste jaren is dit gedekt uit het fusiebudget. De kosten bedragen op basis van de ervaring 20.000 euro per jaar en komen ten laste van het begrotingssaldo. Overwogen wordt om dit zelf te gaan doen. Hierover dient nog een beslissing te worden genomen.

Visie Gebiedsmarketing

In het College Uitvoeringsprogramma (CUP) staat bij het onderwerp West Betuwe informeert en communiceert proactief: "Communicatiebeleid, inclusief profileren van gemeente (= gebiedsmarketing)". In het coalitieakkoord 2019 – 2022 "Samen bouwen" staat bij Programma 6 Sport, cultuur en recreatie: "West Betuwe, liggend in de rivierdelta, staat als agro-toeristische gemeente op de kaart en heeft om dit te bereiken een visie op gebiedsmarketing met uitvoeringsprogramma." Deze visie wordt vastgesteld in 2021. De kosten voor ondersteuning en expertise bij het opstellen van deze visie bedragen in 2020 20.000 euro.

Structurele afwezigheid

We hebben meer en langer last van ziekteverzuim door de coronapandemie en daardoor, indirect, ook de werkdruk. Dat kunnen we niet binnen bestaande budgetten opvangen. Hierdoor wordt er meer aanspraak gemaakt op het budget van de Structurele Afwezigheid. Voorgesteld wordt het bestaande budget incidenteel met 49.973 euro op te hogen tot 100.000 euro.

Programma 2 Veiligheid

Bedragen x 1.000 euro

Effect op begrotingsjaar	2021	2022	2023	2024	2025	2026
	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
Opvang zwerfdieren	-15	0	0	0	0	0
Toezicht en handhaving	68	0	0	0	0	0
Covid-19 (t.l.v. algemene uitkering)	-816	0	0	0	0	0
Gemeenschappelijke regelingen	0	-91	-91	-91	-91	-91
Budget neutrale aanpassingen	184	152	152	152	152	152
Totaal programma	-579	62	62	62	62	62

Opvang zwerfdieren

De gemeente heeft als wettelijk taak om zorg te dragen voor de opvang van zwerfdieren.

De overeenkomsten zijn gebaseerd op normbedragen opgesteld door de Dierenbescherming.

Tijdens het harmonisatieproces zijn een aantal overeenkomsten door de oude gemeentes niet of niet tijdig opgezegd waardoor we verplicht zijn de diverse partijen aan te houden. Deze contracten, de dierenopvang Leerdam en Tiel, hadden een looptijd van 3 jaar. Dit betekent dat er in 2021 een nieuwe aanbesteding en overeenkomst aangegaan moeten worden voor het jaar 2022 en volgende jaren.

In de huidige afspraken is het totaalbedrag 62.750 euro voor het ophalen van zwerfdieren.

In afwachting van de nieuwe afspraken ontstaat een incidentele overschrijding van 15.000 euro.

Toezicht en handhaving

Vanwege Covid-19 heeft in 2021 tot nu toe geen aanvullende inhuur plaatsgevonden op uitbestede werkzaamheden. Verwacht wordt dat in 2021 een incidenteel overschot ontstaat op dit budget van 68.175 euro.

Covid-19

Via de algemene uitkering uit het gemeentefonds (programma 10) wordt in 2021 een extra compensatie van 816.000 euro ontvangen voor de Covid-kosten. De kosten worden geraamd bij dit programma.

Programma 3 Verkeer en vervoer

Effect op begrotingsjaar	Bedragen x 1.000 euro					
	2021 Saldo	2022 Saldo	2023 Saldo	2024 Saldo	2025 Saldo	2026 Saldo
Parkeeropbrengsten	-90	0	0	0	0	0
Bijdrage vervanging VRI Enspijk en A15	0	-180	0	0	0	0
Dijkversterking	212	0	0	0	0	0
Budget neutrale aanpassingen	24	24	24	24	24	24
Totaal programma	146	-157	24	24	24	24

Parkeeropbrengsten

Minder parkeerinkomsten

Door de gedeeltelijke sluiting van winkels door het coronavirus, namen de parkeerinkomsten af. Hierdoor dalen de inkomsten voor 2021 naar verwachting van 162.500 euro tot 122.500 euro. Dit leidt tot een incidentele daling van 40.000 euro voor 2021.

Lagere parkeerheffingen

Door storingen zijn in de periode van januari tot en met maart de parkeerautomaten niet in gebruik geweest. Ook zijn door Covid-19 minder fiscale naheffingen gedaan door de toezichthouders, vanwege prioriteit voor Coronagerelateerde meldingen en is er structureel sprake van minder winkelend publiek. Om die reden wordt een minderopbrengst in 2021 verwacht van ongeveer 50.000 euro.

Bijdrage vervanging en onderhoud Verkeerslichten N327 bij Enspijk en aansluiting A15

Geldermalsen

In 2022 start de provincie Gelderland met onderhoud aan de N327. Het onderhoud omvat naast asfaltwerkzaamheden ook de vervanging van een aantal verkeersregelinstallaties (VRI's) op kruispunten. Van het kruispunt bij Enspijk en de aansluiting van de N327 op de A15 zijn wij voor een deel van het kruispunt mede wegbeheerder. Dit houdt in dat wij ook financieel verantwoordelijk zijn voor een deel van de kosten voor beheer en onderhoud. Provincie Gelderland werkt alleen nog met eenmalige afkoop van onze bijdrage in de kosten. Omdat van te voren niet bekend is hoe hoog de bijdrage is en niet duidelijk is in welk jaar de bijdrage gevraagd wordt is hiermee in de begroting geen rekening gehouden. Een meevaller is dat de provincie Gelderland heeft aangegeven de kosten voor de asfaltwerkzaamheden op deze kruisingen volledig voor hun rekening te nemen. Onze bijdrage is dus alleen voor het vervangen van en het onderhoud aan de VRI's.

De VRI bij Enspijk is voor 25% van West Betuwe. De geraamde kosten voor vervanging en onderhoud bedragen in totaal 360.000 euro, 25% daarvan is 90.000 euro. Onze bijdrage voor de uitbreiding van de VRI bij Geldermalsen omvat 33% van de kosten voor realisatie en onderhoud. Deze kosten zijn geraamd op 270.000 euro, 33% daarvan is 90.000 euro. Dit leidt tot een incidenteel nadeel in de begroting van 2022 van in totaal 180.000 euro.

Dijkversterking

Vanuit de dijkversterkingsprojecten Gorinchem-Waardenburg (GoWa) en Tiel-Waardenburg (TiWa) verwachten we legesinkomsten. Voor beide dijkversterkingsproject zijn in 2020 de juridisch-planologische procedures gestart. In het kader van deze gecoördineerde procedures is voor de beide projecten ook een Omgevingsvergunning aangevraagd. Bij afronding van de procedures in 2021 (en dus na definitieve verlening van deze vergunning) worden de legesinkomsten verwacht. Deze bedragen voor project GoWa in totaal ongeveer 284.000 euro. Voor project TiWa wordt eenzelfde bedrag verwacht. In de tweede bestuursrapportage 2020 was de verwachting dat de leges voor het project GoWa in 2020 zou worden ontvangen (en voor TiWa 2021). De gemeente bekostigt in 2021 de projectleider Planuitwerking, die hiervoor ingehuurd wordt, voor een bedrag van 72.000 euro (juli t/m december 2021). Dit resulteert in een eenmalig voordeel van 212.000 euro voor 2021.

Programma 4 Economie

Bedragen x 1.000 euro

<i>Effect op begrotingsjaar</i>	2021	2022	2023	2024	2025	2026
	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
Toeristenbelasting	15	15	15	15	15	15
Uitwerking Detailhandelsbeleid	-40	0	0	0	0	0
Budget neutrale aanpassingen	-2	-2	-2	-2	-2	-2
Totaal programma	-27	13	13	13	13	13

Toeristenbelasting

Bij de herindeling zijn de opbrengsten van de voormalige gemeente Lingewaal en Geldermalsen bij elkaar opgeteld (57 adressen). Neerijnen kende geen toeristenbelasting. In 2019 was al een toename te zien (67 adressen). In 2020 zijn er 6 nieuwe ondernemers bijgekomen. Ten opzichte van 2019 is het totaal aantal overnachtingen vergelijkbaar met 2020 ondanks een slecht voorseizoen. Vanuit de jaarrekening 2020 verwachten wij dus een structureel hogere opbrengst van de toeristenbelasting van naar verwachting 15.000 euro.

Uitwerking Detailhandelsbeleid

Opstellen leegstandsbeleid en leegstandsverordening

In het kader van het CUP dient er een leegstandsbeleid en leegstandsverordening te worden opgesteld. Hiervoor dienen externe adviseurs geraadpleegd te worden voor de te kiezen strategie. Hiervoor wordt een incidenteel budget van 20.000 euro gevraagd.

Opstellen Winkeltijdenverordening en Horeca- en terrassenbeleid.

Voor het opstellen van de verordening en het beleid wordt een incidenteel budget van 20.000 euro gevraagd.

Programma 5 Onderwijs

<i>Effect op begrotingsjaar</i>	<i>Bedragen x 1.000 euro</i>					
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
IHP	0	0	-20	-40	-59	-59
Budget neutrale aanpassingen	0	0	0	0	0	0
West Betuwe Financieel in evenwicht	-19	-19	-19	-19	-19	-19
Diverse mutaties	2	-6	-4	-5	-5	-5
Totaal programma	-17	-25	-44	-64	-84	-83

Integraal huisvestingsplan Onderwijs 2021-2032

Met de vaststelling van het Integraal huisvestingsplan Onderwijs 2021-2032 door de raad op 2 maart 2021, is besloten dat voor uitvoering van de kortetermijnagenda in de jaren 2022, 2023 en 2024 een extra toevoeging van 500.000 euro per jaar plaatsvindt. Deze investering vergt jaarlijks een kapitaallast oplopend van 20.000 euro tot 60.000 euro per jaar.

Programma 6 Sport, Cultuur en Recreatie

Bedragen x 1.000 euro

<i>Effect op begrotingsjaar</i>	2021	2022	2023	2024	2025	2026
	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
Gemeenschappelijke regelingen	0	-19	-19	-19	-19	-19
Budget neutrale aanpassingen	-33	-33	-33	-33	-33	-33
Diverse mutaties	3	-2	-3	-4	-5	-7
Totaal	-30	-54	-55	-56	-57	-58

Bij dit programma zijn er geen afzonderlijk toe te lichten posten groter dan 10.000 euro. De budget neutrale aanpassingen worden centraal toegelicht.

Programma 7 Sociaal Domein en Volksgezondheid

Bedragen x 1.000 euro

Effect op begrotingsjaar	2021	2022	2023	2024	2025	2026
	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
Inleenvergoeding Werkzaak Rivierenland	-189	-189	-189	-189	-189	-189
Wmo/Jeugdzorg	-1.200	0	0	0	0	0
Gemeenschappelijke regelingen	0	-1.253	-1.386	-1.477	-1.529	-1.529
Gemeenschappelijke regelingen (hogere rijksbijdrage)	0	1.391	1.308	1.218	1.131	1.131
Budget neutrale aanpassingen	-162	-130	-130	-130	-130	-130
West Betuwe Financieel in evenwicht	-3	0	0	0	0	0
Diverse mutaties	1	2	2	2	2	2
Totaal	-1.553	-180	-395	-577	-716	-716

Inleenvergoeding Werkzaak Rivierenland

De inleenvergoeding is de bijdrage die nodig is om iemand op een betaalde werkplek te laten werken. Al in 2019 is regionaal ambtelijk geconstateerd dat de inleenvergoeding niet op een logische manier werd gefinancierd. Besloten is vervolgens om de financiering van de inleenvergoeding voor 2020 aan te passen conform het regionale ambtelijke voorstel. Tijdens de discussie over de verdeelsystematiek in 2020 is geconstateerd dat deze incidentele keuze over financiering van de inleenvergoeding een structurele keuze zou moeten worden. Gezien de eensgezindheid over dit onderwerp is de manier van financieren van de inleenvergoeding reeds bekrachtigd in het AB van Werkzaak van 24 september 2020. Voor West Betuwe resulteert dit in een structurele extra bijdrage van 189.200 euro vanaf 2021.

Wmo- en Jeugdzorg

De uitvoering van de Wmo en jeugdwet zijn open einde maatregelen. Door Covid verwachten we dat de zorgkosten toenemen, aangezien dit in 2020 ook het geval was. We verwachten verder in de mei-circulaire 2021 incidenteel een bijdrage van het rijk voor de Jeugdwet. Zodra deze circulaire is verschenen weten we wat het netto effect hiervan zal zijn. Naar verwachting komen er namelijk ook extra kosten op ons pad vanuit deze incidentele extra bijdrage. Verder hebben we bij jeugd conform landelijk trend te maken met stijgende kosten per cliënt per jaar. Ook drukken de gevolgen van het Wmo-abonnementstarief en vergrijzing net als bij andere gemeenten zwaar op de gemeentelijke begroting. De recent tot stand gekomen MKBA analyse die op 6 mei aan de raad is gepresenteerd geeft hierin inzicht er reikt oplossingsrichtingen aan. Hiermee zijn gaan we de komende periode aan de slag.

Voor de korte termijn verwachten we de reeds in de begroting 2021 opgenomen besparing van 350.000 euro te realiseren door de inzet van maatregelen zoals opgenomen in de onlangs vastgestelde uitvoeringsagenda. Deze maatregelen worden nu uitgewerkt en opgestart. Ze zijn onder andere gericht op het verbeteren van de toegang van het team sociaal en op het verbeteren van de regie voering op de samenwerkingen met ketenpartners. Meer inzet op preventie en op algemene voorzieningen om opschaling naar (dure) zorg te voorkomen zijn belangrijke speerpunten.

Waar mogelijk werken we in regionaal verband samen aan de implementatie van landelijke wetgeving met meer lokale taken voor de gemeente. Voorbeelden zijn de doorbraakmethode GI's (Gecertificeerde Instellingen) het geven van uitvoering aan het woonplaatsbeginsel. In de midtermreview wordt deze inzet en besparingen duidelijk gemaakt en wat vooral de korte termijn maatregelen hebben opgeleverd voor 2021. Hierin wordt ook duidelijk wat de structurele effecten zullen zijn.

Programma 8 Duurzaamheid en Milieu

Bedragen x 1.000 euro

Effect op begrotingsjaar	2021	2022	2023	2024	2025	2026
	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
ODR werkprogramma 2021	5	0	0	0	0	0
Gemeenschappelijke regelingen	0	-48	-48	-48	-48	-48
Budget neutrale aanpassingen	0	0	0	0	0	0
Totaal	6	-47	-47	-47	-47	-47

Werkprogramma ODR 2021

Op 12 januari 2021 heeft het college het werkprogramma Omgevingsdienst Rivierenland (ODR) 2021 vastgesteld. In de primitieve begroting 2021 is voor de totale DVO van de ODR 3.528.800 euro beschikbaar. Het werkprogramma ODR 2021 vraagt een gemeentelijke bijdrage van 4.097.407 euro. Om de bekostiging van het werkprogramma op orde te brengen is besloten om het geschatte tekort van 154.829 euro eenmalig op te nemen in de eerste bestuursrapportage 2021. Sinds de herindeling is bij de vaststelling van het werkprogramma onduidelijkheid over de verschuiving van taken van voormalig Lingewaal naar ODR. Al bij het vaststellen van het werkprogramma 2019 is er melding gemaakt van het niet geraamde budget voor de vacature juridisch advies. Tegelijkertijd komt er door het raadsbesluit van 21 april 2020, over het terughalen van vergunningtaken, ook een verandering in de inzet van eigen medewerkers. Per 1 januari 2021 heeft West Betuwe geen eigen medewerkers meer en worden deze taken en uren volledig uitgevoerd door de ODR. Er is ook rekening gehouden met een incidentele subsidie van 14.400 euro. Om de bekostiging van het werkprogramma in evenwicht te brengen met de legesinkomsten is besloten om de te verwachten extra inkomsten leges omgevingsvergunningen van 120.000 euro eenmalig op te nemen in de eerste bestuursrapportage 2021. Op basis van de ervaringen uit 2020 is het incidenteel opnemen van extra inkomsten leges omgevingsvergunningen voor een bedrag van 120.000 euro gerechtvaardigd.

De totale bijdrage aan ODR is in de begroting verdeeld over vier programma's (8 - Milieutaken, 9 – Bouwtaken/omgevingsvergunningen en 2/3 voor incidentele projecten). Voor dit programma is er sprake van een incidenteel voordeel van ongeveer 5.000 euro voor de milieutaken.

Programma 9 Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke vernieuwing

Bedragen x 1.000 euro

Effect op begrotingsjaar	2021	2022	2023	2024	2025	2026
	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
ODR werkprogramma 2021	-160	0	0	0	0	0
Verliesvoorziening grondexploitatie	-14	-9	-10	-10	-10	-19
Leges omgevingsvergunningen	258	0	0	0	0	0
Gemeenschappelijke regelingen	0	-333	-333	-333	-333	-333
Budget neutrale aanpassingen	-102	-112	-112	-112	-112	-112
Totaal	-18	-455	-455	-455	-455	-464

ODR Werkprogramma 2021

De totale bijdrage aan ODR is in de begroting verdeeld over vier programma's. Per saldo levert het werkprogramma voor dit programma een incidenteel nadeel van 160.000 euro op voor de bouwtaken.

Verliesvoorziening grondexploitatie

De verliesvoorzieningen zijn gebaseerd op de zogenaamde Netto contante waarde (NCW). Dit houdt in dat aan de voorziening jaarlijks 2 procent rente moet worden toegevoegd zodat de voorziening aan het eind van de looptijd van het betreffende complex voldoende is om de resterende nadelige eindwaarde op te vangen. Door de actualisatie van de verliesvoorzieningen bij de jaarrekening 2020 (en het MPG), wordt de geraamde toevoeging hoger.

Leges omgevingsvergunning bouw

Door een omissie in 2018 is een legesbrief niet verzonden. Deze wordt dit jaar als navordering opgelegd. Er wordt een eenmalig voordeel van 258.000 euro verwacht.

Programma 10 Financiering en Algemene dekkingsmiddelen

Bedragen x 1.000 euro

Effect op begrotingsjaar	2021	2022	2023	2024	2025	2026
	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
Gemeentelijke eigendommen	-21	-21	-21	-21	-21	-21
Treasury	-193	-168	-206	-151	-142	-60
Deelnemingen	81	31	-11	-11	-11	-11
Onroerende zaakbelastingen	53	60	10	-43	80	80
Algemene uitkering uit het gemeentefonds	963	163	822	1.485	2.003	2.653
Algemene uitkering uit het gemeentefonds (nabetaling)	36	0	0	0	0	0
Algemene reserve (vrijval fusiebudget)	-2.065	-732	0	0	0	0
Gemeenschappelijke regelingen	0	-10	-10	-10	-10	-10
Gemeenschappelijke regelingen (hogere rijksbijdrage)	0	60	59	58	58	58
GR Stijgingen begroting t.l.v. stelpost Prijsstijgingen	0	436	436	437	437	437
GR Stijgingen begroting t.l.v. stelpost Areaalontwikkelingen	0	7	7	7	7	7
GR Stijgingen begroting t.l.v. BTW-compensatiefonds	0	2	2	2	2	2
Budget neutrale aanpassingen	-375	-348	-358	-374	-374	-374
Totaal	-1.519	-519	729	1.380	2.029	2.762

Gemeentelijke eigendommen

In 2020 is het voormalig schoolgebouw Netstraat1 in Enspijk verkocht. De verkoopopbrengst minus de boekwaarde is in 2020 toegevoegd aan de algemene reserve. Het pand werd verhuurd. Daarom dienen de verhuuropbrengsten minus de exploitatiekosten te worden afgeraamd. Voor 2021 en volgende geeft dit een nadeel van 20.759 euro.

Treasury

Het verschil bestaat uit de volgende onderdelen:

bedragen x 1.000 euro

Begrotingsjaar	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Actualisatie kortlopende rentelasten	168	0	0	0	0	0
Actualisatie langlopende rentebaten	-4	5	6	8	9	8
Actualisatie beheerkosten SVN-leningen	-19	-19	-19	-19	-19	-19
Subtotaal	146	-14	-12	-11	-10	-10
Lagere doorbelasting naar grondexploitatie	-338	-154	-194	-140	-132	-50
Effect op de Algemene middelen	-193	-168	-206	-151	-142	-60

Rentelasten kortlopende leningen

Op basis van de rentevoorspellingen van de banken wordt er voor kortlopende leningen voor 2021 negatieve rentes voorspeld. Daarbij komt dat op basis van de liquiditeitsprognose de verwachting is dat de gemeente niet hoeft te lenen in 2021.

Rentebaten verstrekte langlopende leningen

De rentebaten van de verstrekte leningen zijn geactualiseerd. Dit levert een gering voordeel op.

Beheerkosten SVN-leningen

De beheervergoeding van de Startersleningen is begroot bij programma 9, terwijl de rentebaten begroot zijn bij programma 10. Voorgesteld wordt om de beheervergoeding van 5.000 euro over te hevelen naar programma 10. Daarnaast is gebleken dat de raming uit de voormalige gemeente Geldermalsen niet (meer) aansluit met de verstrekte leningen uit de drie voormalige gemeenten en West Betuwe. Er is sprake van een structureel nadeel van 24.000 euro.

Toerekening rente aan grondexploitatie

Door de lagere rentelasten mag er minder rente toegerekend worden aan de complexen. Dit levert een nadeel op voor de algemene middelen. Hier stonden in de jaarrekening 2020 voordelen tegenover door verbeteringen van de resultaten van de verschillende complexen.

Deelnemingen

Het verschil bestaat uit de volgende onderdelen:

Dividend Alliander

Voor 2021 en volgen de jaren is door Alliander inzicht gegeven in de te verwachten dividendontwikkeling voor de komende jaren. Voor de jaren en 2021 en 2022 heeft dit ten opzichte van de begroting een positief effect. De vooruitzichten voor de jaren hierna zijn ten opzichte van de begroting en de inschattingen vorig jaar iets minder rooskleurig.

Aantal aandelen	233.211				
	2021	2022	2023	2024	2025
Verwacht dividend per aandeel	€ 0,69	€ 0,54	€ 0,54	€ 0,54	€ 0,54
Verwachte uitkering	160.916	125.934	125.934	125.934	125.934
Begroot	86.288	86.288	128.266	128.266	128.266
Hoger/lager dividend	74.628	39.646	-2.332	-2.332	-2.332

Dividend BNG Bank

De aandeelhouders hebben op 22 april 2021 ingestemd met de resultaatbestemming van de nettowinst over 2020. Per aandeel wordt een dividend van € 1,81 uitgekeerd (2019: € 1,27). Vanaf 2022 houden we rekening met een dividend van € 1,55 per aandeel (gemiddeld dividend 2019 en 2020).

Aantal aandelen	60.255				
	2021	2022	2023	2024	2025
Verwacht dividend per aandeel	€ 1,81	€ 1,55	€ 1,55	€ 1,55	€ 1,55
Verwachte uitkering	109.062	93.395	93.395	93.395	93.395
Begroot	101.473	101.473	101.473	101.473	101.473
Hoger/lager dividend	7.589	-8.078	-8.078	-8.078	-8.078

Nuval-platform

Gemeenten die participeren in / aandelen bezitten van Vitens en Alliander en voorheen NUON (samen afgekort Nuval), hebben gezamenlijk een platform opgericht. Dit platform adviseert deelnemende gemeenten over vergaderstukken en (beleids)keuzes rond de twee bedrijven en vertegenwoordigt deze partijen tijdens de aandeelhoudersvergaderingen. De kosten voor dit platform nemen structureel met 879 euro toe. De voornaamste oorzaak is doordat de voormalige gemeente Lingewaal wel aandeelhouder was van Vitens, maar geen lid van het platform was.

Algemene uitkering uit het gemeentefonds/onroerende zaakbelastingen (OZB)

Bij de decemberwijziging 2020 is de begroting voor het laatst aangepast op basis van de september-circulaire 2020. Hierbij is rekening gehouden met een oplopend nadeel van 650.000 euro tot structureel 2.600.000 euro vanaf 2026 bij de herverdeling van het gemeentefonds. Inmiddels zijn ook de decembercirculaire 2020 en de maartbrief 2021 verschenen. Beide documenten gaan vooral in op de compensatie van de Covid-kosten.

Bij de actualisatie van de algemene uitkering op basis van de decembercirculaire en de maartbrief houden we er overigens rekening mee dat we geen nadeelgemeente meer zijn. Dit is gebaseerd op de stukken zoals die door de beheerders van het gemeentefonds ter consultatie zijn voorgelegd aan onder andere de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB). Naar aanleiding van vragen vanuit de ROB, zal de minister naar verwachting begin juni een nieuw advies voorleggen aan de ROB.

Vanwege de relatie tussen de OZB-opbrengsten en de OZB-af trek in de algemene uitkering, wordt het OZB-effect samen met de algemene uitkering gepresenteerd.

Het effect voor West Betuwe is al volgt:

bedragen x 1.000 euro

Begrotingsjaar	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Hogere uitkering (decembercircularie 2020/maartbrief 2021)	993	223	212	193	203	203
Hogere uitkering (scenario neutrale gemeente)	0	0	650	1.300	1.950	2.600
<i>Hogere algemene uitkering uit het gemeentefonds</i>	993	223	862	1.493	2.153	2.803
Stelpost Areaalontwikkelingen	-30	-60	-90	-120	-150	-150
Vergoeding herindeling	-1	-1	0	0	0	0
Wet Inburgering	1	2	2	2	2	2
Compensatie Covid-19	-816	0	0	0	0	0
Doordecentralisatie Ida Gerhardt Academie	2	-6	-4	-5	-5	-5
Bekostiging lokale omroep	3	-2	-3	-4	-5	-7
<i>Hogere corresponderende lasten</i>	-842	-67	-96	-127	-159	-160
Netto resultaat Decemercircularie 2020/Maartbrief 2021	152	156	766	1.366	1.994	2.643
Nabetaling algemene uitkering 2020	36	0	0	0	0	0
Hogere onroerende zaakbelastingen	53	60	60	70	80	80
Effect op de Algemene middelen	241	216	826	1.435	2.074	2.723
Programma 1	-1	-1	0	0	0	0
Programma 2	-816	0	0	0	0	0
Programma 5	2	-6	-4	-5	-5	-5
Programma 6	4	0	-1	-2	-4	-5
Programma 10	1.052	223	832	1.443	2.083	2.733
Totaal	241	216	826	1.435	2.074	2.723

Na aftrek van de hogere corresponderende lasten, resteert er een voordeel dat oploopt van 241.000 euro in 2021 tot 2.723.000 euro in 2026.

Algemene reserve (vrijval fusiebudget)

Bij programma is de (gedeeltelijke) vrijval van het fusiebudget opgenomen. In dit programma wordt de toevoeging aan de algemene reserve opgenomen.

Budget neutrale aanpassingen

Budget neutrale aanpassingen hebben geen effect op de financiële positie van de gemeente, maar kunnen wel effect hebben op de verschillende (individuele) programma's. In deze bestuursrapportage is er sprake van de volgende budget neutrale aanpassingen.

Verzekeringen

De verzekeringen voor onder andere aansprakelijkheid en milieuschade laten per saldo een stijging van 5.148 euro zien. Hiervan komt 3.300 euro ten laste van de stelpost Areaalontwikkelingen en 1.848 euro ten laste van de stelpost Prijsstijgingen.

Inkoopbureau Regio Rivierenland

In de raming van de jaarlijkse bijdrage aan het Inkoopbureau van Regio Rivierenland (66.011 euro), is voor 2021 (nog) geen rekening gehouden met een tariefstijging. Hierdoor wordt verwacht dat de bijdrage voor dit jaar uitkomt op een bedrag van 77.220 euro. De verwachte (structurele) overschrijding van 11.209 euro wordt ten laste van de stelpost Prijsstijgingen gebracht.

Clandestiene vervuiling en vernielingen

De kosten van de vernielingen, stortingen en toezicht voor en tijdens de oud- en nieuw viering worden op verschillende posten weg geboekt, te weten Clandestiene vervuiling en vernieling en oud- en nieuwwiering. Om meer inzicht in te krijgen waar het zwaartepunt van de uitgaven ligt is een betere verdeling noodzakelijk. Door 15.000 euro over te hevelen naar de post clandestiene vervuiling en vernieling kunnen alle kosten met betrekking tot het herstellen van vernielingen en stortingen hier geboekt worden.

Spooromgeving Tricht/Aanpassing van de kruising Groeneweg - Twee Morgen

Het college heeft ingestemd met de aanpassing van de kruising Groeneweg - Twee Morgen in verband met de schoolroute naar het IKC Tricht. Hiervoor is het nodig om een investeringskrediet voor deze maatregelen beschikbaar te stellen van 114.000 euro en de jaarlijks (aflopende) kapitaallasten ad 7.410 euro ten laste te brengen van het huidige structurele exploitatiebudget voor het spoorproject dat is opgenomen in de begroting.

Spooromgeving Tricht/Toekomstige verbreding Langstraat Tricht

Het college heeft ingestemd met de extra grondaankoop en het verleggen van de naastgelegen watergang voor eventuele verbreding van de Langstraat in de toekomst als onderdeel van het spoorproject in Tricht. De meerkosten voor de verwerving van de extra grond en het verleggen van de watergang ten opzichte van het Water rioleringsplan zijn geraamd op 30.000 euro. Conform de financiële verordening moeten gronden altijd geactiveerd worden. Dit betekent dat jaarlijks rentelasten berekend gaan worden. Deze rentelasten van 450 euro kunnen gedekt worden uit het structurele exploitatiebudget voor het spoorproject dat is opgenomen in de begroting.

Grondexploitatie bedrijventerreinen

Door de actualisatie van de diverse complexen bij de jaarrekening 2020 en het MPG 2021, wijzigen de baten en lasten van de verschillende complexen. Per saldo heeft dit geen invloed op de gemeentelijke exploitatie omdat het saldo van baten en lasten ten gunste of ten laste van de reeds gemaakte kosten worden gebracht. Voor 2021 worden de lasten met 745.000 euro verlaagd en de baten met 1.727.000 euro verlaagd.

Hogere exploitatielasten openluchtrecreatie

De exploitatielasten (gas, water, elektra) van een drietal locaties vallen structureel 1.850 euro hoger uit dan begroot. Voorgesteld wordt om deze ten laste van de stelpost Prijsstijgingen te brengen.

Verlenging De Knop

Het college heeft ingestemd met het voortzetten van de huur van het pand waar De Knop in is gehuisvest voor de periode 2021-2025. De kosten die gepaard gaan met de verlenging van de huurperiode van 5 jaar voor De Knop van 87.000 euro worden gedekt uit de bestemmingsreserve Duurzaamheid.

Uitbreiding markt-/evenementenkast

Bij het Dorpshuis Duyfhuys te Deil is een extra markt-/evenementenkast geplaatst. Hiervoor dienen de structurele exploitatielasten verhoogd te worden met 2.250 euro ten laste van de stelpost Areaalontwikkelingen.

Subsidieprogramma maatschappelijke activiteiten 2021

Het college heeft het subsidieprogramma maatschappelijke activiteiten 2021 vastgesteld. Het indexeringsbedrag van 45.079 euro wordt ten laste van de stelpost Prijsstijgingen gebracht. Ook is besloten dat het bedrag van 30.000 euro wat niet wordt besteed aan subsidies sportbeleid in te zetten voor de harmonisatie van het sportbeleid.

Sportbeleid

In de brief van 23 maart 2021 is een eindbod gedaan om het meningsverschil tussen de gemeente en de vijf voetbalverenigingen uit voormalig Lingewaal te beslechten. Op 20 april 2021 hebben deze verenigingen ingestemd. Het betreft een bedrag van € 25.000 dat ten laste wordt gebracht van het beschikbare bedrag voor planvorming en onderzoek sportbeleid.

Schuldhulpverlening aan ondernemers

Het college heeft besloten om 31.850 euro van het coronabudget in 2021 in te zetten voor schuldhulpverlening aan ondernemers.

Personeelslasten

Als gevolg van diverse besluiten op het gebied van personele lasten waaronder aanpassing in de formatie, taakstelling personeel en inhuur worden de budgetten (budget neutraal) maar programma-overstijgend aangepast. Voor een bedrag van 118.000 euro wordt een incidenteel beroep gedaan op de bestemmingsreserve Duurzaamheid.

Thuiswerkvoorzieningen

Bij de decemberwijziging 2020 is voor 2020 en 2021 een budget beschikbaar gesteld voor het realiseren van thuiswerkvoorzieningen ten behoeve van het personeel. In het kader hiervan is aan de medewerkers een iPad in bruikleen verstrekt. We stellen voor om deze eenmalige aanschaf van 100.100 euro in afwijking van het afschrijvingsbeleid (conform financiële verordening) niet te activeren en ten laste te brengen van het budget.

Bestemmingsreserve Leefbaarheid

Bij de jaarrekening 2020 is het restantbudget uit de begrotingspost burgerinitiatieven toegevoegd aan de Bestemmingsreserve Leefbaarheid. In dit budget is circa 6.000 euro gereserveerd voor leefbaarheidsbudgetten die onder voorbehoud zijn toegekend. Deze initiatieven dienen in 2021 uitgevoerd te worden en het budget kan uit de BR Leefbaarheid worden gehaald.

Bestemmingsreserve Kernenbeleid

Op 29 september 2020 heeft de raad ingestemd om 1.000.000 euro ter beschikking te stellen om verdere invulling te geven aan het kerngericht werken met name voor het ontwikkelen en afsluiten van dorpendeals. Dit bedrag is in 2020 gestort in de bestemmingsreserve Kernenbeleid. In 2021 verwachten we een dorpendeal af te sluiten en willen we concrete resultaten in de kernen realiseren op het gebied van kerngericht werken. Voor de dekking van deze kosten stellen we voor om 200.000 euro van het beschikbaar gestelde bedrag te onttrekken aan deze bestemmingsreserve.

Grondexploitatie woningbouw

Door de actualisatie van de diverse complexen bij de jaarrekening 2020 en het MPG 2021, wijzigen de baten en lasten van de verschillende complexen. Per saldo heeft dit geen invloed op de gemeentelijke exploitatie omdat het saldo van baten en lasten ten gunste of ten laste van de reeds gemaakte kosten worden gebracht. Voor 2021 worden de lasten met 859.000 euro verhoogd en de baten met 1.287.000 euro verlaagd.

4. Paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheersing

Actualisatie risico's

Na het opstellen van de programmabegroting 2021 heeft de gemeenteraad de nota risicomangement vastgesteld. Onderdeel van deze nota was een nieuwe manier van wegen van de risico's, volgens een vijfpunts-schaal: Zeer klein, klein, gemiddeld, groot, zeer groot. Tot en met de begroting 2021 wogen we de risico's volgens een driepunts-schaal: laag, middel, hoog. Hierdoor ontstaat een afwijking in de berekening van het gewogen risicobedrag.

De vergelijking van het totale risicobedrag geeft het volgende beeld:

	Risicobedrag ongewogen	Risicobedrag gewogen 2021
Programmabegroting 2021	11.758.000	11.356.000
1e bestuursrapportage 2021	12.383.000	10.049.000
Vershil	-625.000	1.307.000

De voornaamste verschillen lichten we hieronder toe.

Aanpassingen in de inschatting van de kans dat risico's zich voordoen en of wijziging bedrag:

- *Grondexploitatie:* voor de grondexploitatie wegen we het risicobedrag niet, omdat dit vanuit de grondexploitatie al een gewogen bedrag is. Bij de programmabegroting 2021 bedroeg dit risico 10.209.000 euro, voor de bestuursrapportage 2021 gaan we uit van het risicobedrag dat bij het opstellen van de jaarrekening 2020 is berekend op 8.385.000 euro. Het verschil wordt vooral veroorzaakt doordat enkele grote risico's al zijn opgenomen in de verliesvoorziening van de grondexploitatie. Overigens is voor de afdekking van dit risico de algemene reserve Grondexploitatie beschikbaar.
- *Saneren golfbaan Spijk:* van laag naar gemiddeld, het gewogen risicobedrag neemt toe met 50.000 euro.
- *Decentralisatie beschermd wonen:* uitgangspunt is om niet meer uit te geven dan we van het rijk krijgen, kleine kans dat het risico zich voordoet. Bedrag van 375.000 euro in 2022 naar PM
- *Werkzaam Rivierenland:* effect herverdeling aangepast op basis van voorliggende berekeningen, vooral in de jaren na 2021 loopt het verschil op. Van gewogen 142.000 euro structureel naar 453.600 euro gewogen in 2025
- *Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging bouw (Wkb):* oorspronkelijk geraamd op 60.000 euro + PM ongewogen, gewogen kans hoog, 45.000 euro. In de actualisatie hebben we de risico's gesplitst en schatten we het risico als gevolg van de invoering van de Wkb op PM met een kleine kans dat dit zich voordoet omdat het vooral een risico is dat de inwoners raakt en niet de gemeente. Voor de omgevingswet hebben we het risico van lagere legesopbrengsten gekwantificeerd op een bedrag oplopend tot 20% van de bouwleges met een gemiddelde kans dat dit risico zich voordoet vanaf 2023. Dit hangt samen met door de gemeenteraad te maken keuzes.
- *Terughalen V-taken ODR:* stond in de programmabegroting op PM en is nu gekwantificeerd op 200.000 euro met een zeer grote kans dat dit risico zich voordoet, gewogen risico 180.000 euro vanaf 2022.

Nieuwe risico's:

- *Aanbesteding bedrijfstelefonie:* de VNG heeft de overeenkomst met ATOS voor de overheids-telefonie ontbonden omdat ATOS niet aan de voorwaarden kon voldoen. Op de vraag aan de VNG wat dit voor consequenties heeft voor de deelnemers kan de VNG nog geen antwoord geven. Wel geeft de VNG aan dat het verstandig is om de uitspraak van het kort geding af te wachten alvorens nieuwe verplichtingen (lees: nieuwe/eigen aanbestedingsinitiatieven) aan te gaan. Ook heeft de VNG geantwoord dat het mogelijk is dat kosten die voortvloeien uit eventuele boetes, schadevergoedingen en procedures ten laste kunnen komen van de deelnemers. Hoe groot deze kans is en een eventuele indicatie van deze kosten kan de VNG nog niet afgeven. Het risico waarden we daarom als PM
- *Risico's Verbonden partijen:* op basis van de jaarstukken 2020 en de begrotingen 2022 van en besluitvorming over de gemeenschappelijke regelingen hebben we de mogelijke risico's voor de gemeente West Betuwe in beeld gebracht. Helaas hebben niet alle GR-en de risico's gekwantificeerd, waardoor het ook voor West Betuwe lastig is om grip te houden op de financiële risico's. Risico's die we in dit verband hebben opgenomen zijn een mogelijk tekort op de contractgestuurde dienstverlening van de Regio Rivierenland vanaf 2022 (60.000 euro, gewogen 30.000 euro), het effect van het besluit over terughalen en overhevelen van taken van respectievelijk naar de Bedrijfsvoeringsorganisatie West Betuwe (130.000 euro, gewogen 65.000 euro), kans op verhogen gemeentelijke bijdrage aan de Veiligheidsregio door duiktaak en inhalen activiteiten door Covid (PM) en het risico van de stortplaats en kunststof verpakkingen AVRI (253.000 euro, gewogen 177.000 euro).
- *Open einde regelingen:* West Betuwe heeft in de begroting budgetten opgenomen voor diverse open einderegelingen. Voor de open einde regelingen houden we vanaf de jaarrekening 2020 in de risico-inventarisatie 5% van het jaarlijkse budget als risico aan. Per regeling wegen we vervolgens beargumenteerd de kans dat dit risico zich voordoet. Hierdoor kunnen we deze risico's kwantificeren. Bij het opstellen van de programmabegroting kwantificeerden we alleen het gecombineerde risico voor de Wmo en Jeugdwet, de kans op dit risico schatten we wel hoger in (1.050.000 euro, gewogen 822.500). Deze werkwijze leidt tot nieuwe bedragen voor leerlingenvervoer (63.750 euro, gewogen 6.375 euro), participatiewet (365.000 euro, gewogen 36.500 euro), minimaregelingen (65.900 euro, gewogen 16.475 euro).

5. Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen (technische wijzigingen)

Beheerplan Gebouwen 2021-2025

Het college heeft ingestemd met het Beheerplan Gebouwen 2021-2026. De raad wordt voorgesteld om de financiële vertaling van het beheerplan gebouwen, inclusief het instellen van een voorziening beheerplan gebouwen te verwerken in de meerjarenbegroting 2021 en volgende.

Het saldo van de bestemmingsreserve Onderhoud gemeentelijke gebouwen ad 2.405.126 over te hevelen naar de voorziening beheerplan gebouwen en voor de exploitatie is een en ander budget neutraal.

Hogere kosten cyclisch bomenonderhoud

Volgens het nieuwe groenbeleidsplan is voor het bomenonderhoud de overstap gemaakt van risico-gestuurd bomenonderhoud naar cyclisch bomenonderhoud. Dit betekent een meer proactieve snoeiwijze zodat er meer bomen (preventief) worden gesnoeid en bomen met name in de jeugdfase een betere begeleiding krijgen. Dit leidt tot een gezonder en vitaler bomenbestand en minder vervolgacties bij de boomveiligheidscontrole.

De Avri snoeit de bomen buiten de bebouwde kom. Bij het opstellen van de snoeiopdracht voor 2021 heeft de Avri melding gemaakt van extra snoeikosten van 55.000 euro om in deze cyclus te komen. Dit is in lijn met het incidentele bedrag van 46.500 euro wat als draaiknop in het groenbeleidsplan hiervoor was opgenomen en het structurele bedrag van 17.500 euro. Het groenbeleidsplan is vastgesteld op basis van cyclisch boombeheer met uitsluitend toekenning van het structureel bedrag voor deze beleidswijziging. Bij het vaststellen van de onderliggende beheerplannen is door het college besloten om voor het incidentele bedrag van 46.500 euro dekking te zoeken binnen het toegekende (omvormings)budgetten voor groen en bomen.

6. Paragraaf Financiering

Garantstellingen

Ten opzichte van de programmabegroting 2021 is er bij de garantstellingen sprake van de volgende nieuwe posten:

Verbonden partijen (UBR)

De gemeente staat garant voor de leningen van de Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland (UBR) bij de BNG Bank op basis van de stemverhouding (5/21^e deel). Begin 2021 gaat het om een garantiebedrag van 3.731.000 euro (5/21^e deel van 15.672.000 euro). Naarmate de aanleg vordert zal de garantstelling toenemen. De maximale garantstelling van West Betuwe in de geldlening van 35 miljoen euro bedraagt ongeveer 8,3 miljoen euro.

Verenigingen en stichtingen (Hockeyclub Geldermalsen)

Voor de Hockeyclub in Geldermalsen is een garantstelling afgegeven voor bedrag van 12.500 euro, zijnde 50% van de lening van 25.000 euro.

8. Bijlagen

8.1 Integraal Huisvestingsplan Onderwijs

Kortetermijnagenda Integraal Huisvestingsplan Onderwijs

(Als onderdeel van IHP 2021 – 2031)

Projecten

Managementsturingindicatie

Brede school Spijk

Bevindt zich in de bouwvoorbereidingsfase. Project is in afwachting van uitspraak van Raad van State inzake bestemmingsplan. Door nieuwe regelgeving per 1 januari 2021 zal het plan moeten worden aangepast om aan de nieuwe regels te voldoen.

Overzicht GOTIK	
Geld	
Organisatie	
Tijd	
Informatie / Communicatie	
Kwaliteit	

Kindcentrum De Plantage

Is in uitvoering en verloopt volgens planning. Het gebouw wordt in mei opgeleverd waarna het speelterrein incl. omliggend gebied wordt gerealiseerd. Het Kindcentrum zal komend schooljaar 2021-2022 in gebruik genomen worden.

Overzicht GOTIK	
Geld	
Organisatie	
Tijd	
Informatie / Communicatie	
Kwaliteit	

Integraal Kindcentrum Buurmalsen – Tricht

Het project bevindt in de definitiefase, samen met de school en kinderopvangorganisatie wordt gewerkt aan de gezamenlijke visie en programma van eisen voor het Integraal Kindcentrum. Er is nog een gesprek met de provincie geweest over de locatie Groeneweg, echter is deze locatie niet haalbaar en wordt de locatie Op 't Hof verder uitgewerkt. Na de zomer van 2021 kan met de selectie van de architect worden aangevangen.

Overzicht GOTIK	
Geld	
Organisatie	
Tijd	
Informatie / Communicatie	
Kwaliteit	

Integraal Kindcentrum Jan Harmenshof- Oranje Nassau

Het project bevindt in de definitiefase. De twee scholen hebben samen een kinderopvangorganisatie gevonden om samen het IKC te vormen. Er wordt gewerkt aan de gezamenlijke visie op samenwerking en programma van eisen voor het Integraal Kindcentrum. Door Covid duurt dit proces langer dan voorzien, er is gekozen voor zorgvuldigheid i.p.v. snelheid. Deze fase ronden we in de zomer van 2021 af.

Overzicht GOTIK	
Geld	
Organisatie	
Tijd	
Informatie / Communicatie	
Kwaliteit	

Brede School Beesd

N.a.v. de aangenomen motie bij de vaststelling van het Integraal huisvestingsplan Onderwijs worden de consequenties van het naar voren halen van het project in beeld gebracht. In een informatienota zal dit aan de raad in juni worden gecommuniceerd.

GOTIK volgt bij start project

CBS Morgenster

Zoals in het IHP aangegeven wil het schoolbestuur CPOB de renovatie van de Morgenster (langetermijnagenda) eerder aanvangen en deze voorfinancieren. Echter hebben ze wel de toezegging van de gemeente nodig zodat men zeker is dat zij de gereserveerde middelen in 2029 dan ook ontvangen. Onderzoek naar de (on)mogelijkheden is gestart.

GOTIK volgt bij start project

Renovatie/ verduurzaming Rehobothschool

Het schoolbestuur voert in eigen beheer de renovatie en verduurzaming uit. De school wil eind 2022 de renovatie en verduurzaming van de Anjerstraat te hebben uitgevoerd. De school huisvest 6 groepen tijdelijk elders gedurende de renovatie.

Voor de locatie aan de Laan van Leeuwenstein hebben zij een verduurzamingsplan laten maken waar uit blijkt welke ingrepen aan het gebouw mogelijk zijn. Deze maatregelen worden gefaseerd in 2021 uitgevoerd.

Overzicht GOTIK	
Geld	●
Organisatie	●
Tijd	●
Informatie / Communicatie	●
Kwaliteit	●

Verbetering binnenklimaat & Verduurzaming De Schakel & Mr.

Aafjesschool, Meteren

Uit de Energiescan, door Energie Samen Rivierenland uitgevoerd in 2020, is gebleken dat met inzet van subsidie de schoolgebouwen:

Energie neutraal, Gasloos worden en voldoen aan de hedendaagse eisen op gebied van ventilatie (frisse scholen klasse B)

Project bevindt zich in de bouwvoerbereidingsfase. In Q2 van 2021 worden marktpartijen geselecteerd zodat definitieve prijzen bekend zijn. Om daarna tot uitvoering over te gaan, zodat voor eind 2022 de projecten gereed zijn. Totale investering voor beide scholen is geraamd op 755.000

Overzicht GOTIK	
Geld	●
Organisatie	●
Tijd	●
Informatie / Communicatie	●
Kwaliteit	●

Verbetering binnenklimaat & Verduurzaming De Springplank, Rump

Uit de Energiescan, door Energie Samen Rivierenland uitgevoerd in 2020, is gebleken dat met inzet van subsidie de schoolgebouwen:

Energie neutraal, Gasloos worden en voldoen aan de hedendaagse eisen op gebied van ventilatie (frisse scholen klasse B)

Project bevindt zich in de bouwvoorbereidingsfase. In Q2 van 2021 worden marktpartijen geselecteerd zodat definitieve prijzen bekend zijn. Om daarna tot uitvoering over te gaan, zodat voor eind 2022 de projecten gereed zijn. Totale investering voor de school is geraamd op 181.000 euro

Overzicht GOTIK	
Geld	●
Organisatie	●
Tijd	●
Informatie / Communicatie	●
Kwaliteit	●

Verbetering binnenklimaat & Verduurzaming Eben Hazerschool,

Waardenburg

Uit de Energiescan, door Energie Samen Rivierenland uitgevoerd in 2020, is gebleken dat met inzet van subsidie de schoolgebouwen:

Energie neutraal, Gasloos worden en voldoen aan de hedendaagse eisen op gebied van ventilatie (frisse scholen klasse B)

Project bevindt zich in de bouwvoorbereidingsfase. In Q2 van 2021 worden marktpartijen geselecteerd, zodat definitieve prijzen bekend zijn. Om daarna tot uitvoering over te gaan, zodat voor eind 2022 de projecten gereed zijn Totale investering voor de school is geraamd op 328.000 euro

Overzicht GOTIK	
Geld	●
Organisatie	●
Tijd	●
Informatie / Communicatie	●
Kwaliteit	●

Verbetering binnenklimaat & Verduurzaming OBS Prins Willem

Alexander, Ophemert

Er wordt een energiescan in juni gemaakt hieruit moet blijken welke mogelijkheden er zijn om het gebouw te verbeteren op energetisch gebied en ventilatie.

GOTIK volgt bij start project

Verbetering binnenklimaat & Verduurzaming CBS De Kievitsheuvel,

Hellouw

De school voert zelf (in afstemming met de gemeente) het project uit.

GOTIK volgt bij start project

Verbetering binnenklimaat & Verduurzaming CBS Klingelenburg, Tuil

De school voert zelf (in afstemming met de gemeente) het project uit.

GOTIK volgt bij start project

Verbetering ventilatie

In het Op overeenstemmingsgericht Overleg (OOGO) is het binnenklimaat van scholen, die op de langetermijnagenda (2029-2032) staan, aangekaart. Deze gebouwen hebben geen mechanische ventilatie en zijn (ook in de wintermaanden) op te openen ramen aangewezen. Daarom is besproken of verschuiven van middelen tussen de scholen mogelijk is. Hiermee wordt de mogelijkheid gecreëerd om de onderstaande scholen te onderzoeken op het gebied van ventilatie. Zodat in de periode van ongeveer 10 jaar tot renovatie of nieuwbouw kan worden voldaan aan frisse scholen klasse B op gebied van ventilatie.

Verbetering ventilatie OBS Rietschoof

Project bevindt zich in de initiatieffase de uitgangspunten worden geformuleerd.

GOTIK volgt bij start project

Verbetering ventilatie CBS Freule van Pallandt

Project bevindt zich in de initiatieffase de uitgangspunten worden geformuleerd

GOTIK volgt bij start project

Verbetering ventilatie OBS De Weardenburght

Project bevindt zich in de initiatieffase de uitgangspunten worden geformuleerd.

GOTIK volgt bij start project

Leeswijzer

Initiatieffase

Samen met de betrokken partners werken aan o.a. visie,- ideevorming, uitgangspunten formuleren.

Definitiefase

Het verder uitwerken (definiëren) van het project en de totale opgave op het gebied van de inhoud. O.a. (technisch)Programma van Eisen.

Ontwerpfase

In deze fase zal het ontwerpteam gevormd worden en adviseurs betrokken worden om tot een technische uitwerking van het project te komen.

Bouwvoorbereidingsfase

Deze fase bestaat uit de voorbereiding voor vergunningen, maar ook uit de aanbesteding van het werk om een geschikte aannemer te vinden.

Uitvoeringsfase

Als alle voorbereidingen zijn getroffen, kan er gestart worden met de daadwerkelijke fysieke realisatie van het project.

Nazorgfase

Na realisatie is nazorg nodig, in deze fase wordt o.a. een goede overdracht georganiseerd.

Uitleg kleuren

- = Gaat goed
- = Aandacht nodig
- = Actie nodig

8.2 West Betuwe Financieel In Evenwicht

West Betuwe wil een financieel gezonde gemeente zijn, met een begroting die gedurende een reeks van jaren in evenwicht is. Tegelijkertijd wil de gemeente goede voorzieningen bieden, tegen acceptabele lasten voor inwoners en bedrijven. Daarvoor wil de gemeente regie houden op de begroting zodat we voorbereid zijn op mee- en tegenvallers en is de gemeenteraad in positie om een goede afweging te kunnen maken.

Tijdens de begrotingsbehandeling op 5 november 2020 is in het kader van West Betuwe Financieel in Evenwicht een aantal bezuinigingsmaatregelen vastgesteld. West Betuwe Financieel in Evenwicht heeft het dekkingsplan voor een sluitende meerjarenbegroting t/m 2024 opgeleverd. Het is, samen met de programmabegroting 2021, vastgesteld tijdens de begrotingsraad. Mede daardoor blijft de gemeente West Betuwe onder repressief toezicht van de provincie.

Met de raad is afgesproken om tijdens de planning en control cyclus te rapporteren over de realisatie van de bezuinigingsmaatregelen zoals vastgesteld. In lijn met de bestuursrapportage wordt een toelichting gegeven op de onderdelen die niet volgens planning lopen of in dit geval niet zijn gerealiseerd. Onderstaande tabel geeft de stand van zaken.

Realisatie West Betuwe Financieel in Evenwicht (WBFIE)

	<i>bedragen x 1.000 euro</i>			
Begrotingsjaar	2021	2022	2023	2024
Afgesproken bedrag aan bezuinigingen	2.361	2.937	4.758	6.502
Reeds gerealiseerd bedrag	1.273	1.429	1.759	1.381
Nog te verwachten te realiseren bedrag	1.063	1.486	2.977	5.098
Niet gerealiseerd *	25	23	23	23
Huidige rendement realisatie WBFIE	98,9%	99,2%	99,5%	99,6%

* Er zijn twee bezuinigingsvoorstellen die structureel niet kunnen worden gerealiseerd. Dat zijn:

Voorstel 17: Het aframen van de bijdrage schoolbegeleiding

Het budget voor schoolbegeleiding is reeds in maart 2020 gedeeltelijk omgebogen naar subsidie op basis van de verordening cultuureducatie primair onderwijs. Volledige aframing van deze bijdrage is daarom niet mogelijk. Dit wordt meegenomen in deze bestuursrapportage.

Impact: structureel 18.945 euro per jaar niet gerealiseerde bezuiniging

Voorstel 24: Afstoten van groenbeheer bij eigendommen van derden (Zandput Herwijnen)

Het voorstel betrof om de kosten voor het beheer van de Zandput Herwijnen terug te leggen bij Staatsbosbeheer. Echter werden deze kosten bij nader inzien niet door de gemeente betaald, waardoor een bezuiniging niet mogelijk bleek. De gemeente heeft contacten met SSB om de opzegging te formaliseren.

Impact: structureel 4.004 euro per jaar niet gerealiseerde bezuiniging

Er is één voorstel dat eenmalig in 2021 niet kan worden gerealiseerd. Dat is:

Voorstel 34: Verhogen leges kinderopvang

Dit bezuinigingsbesluit is genomen nadat de stukken voor de wijziging van de legesverordening zijn aangeleverd. Bij een wijzigingsbesluit kunnen de hogere tarieven pas daarna ingaan. Het financieel gevolg daarvan is dat die meeropbrengst van die extra leges voor geheel 2021 met minimaal 25% naar beneden wordt bijgesteld. Daarmee is het raadsbesluit op dit onderdeel praktisch niet haalbaar voor het volledig bedrag. Het incidenteel nadeel wordt meegenomen in de eerste bestuursrapportage.

Impact: incidenteel 2.500 euro in 2021

Verkoop vastgoed

Dit jaar is een aantal grondtransacties en verkoop van vastgoed gerealiseerd die niet waren begroot. Onder meer de verkoop van een agrarisch perceel te Wadenoijen en enkele percelen grond in Spijk. Deze opbrengsten dragen bij aan de taakstelling die is geformuleerd op het gebied van Vastgoed voor West Betuwe Financieel in evenwicht. Ook de verkoop van Netstraat 1 in Enspijk, die in 2020 is gerealiseerd met een netto-opbrengst van 265.000, draagt bij aan de realisatie van de taakstelling. De taakstelling is voor 700.000 euro in 2022 en voor 200.000 euro in 2023.

Taakstelling

	2022	2023
Begroot	700.000	200.000
Opbrengst Netstraat 1 Enspijk	-265.000	
Verkoop grond Lingedijk Wadenoijen	-177.000	
Grond Kweldijk 104a en Zuiderlingedijk181 in Spijk	-104.000	
Nog te realiseren	154.000	200.000

Omdat de boekwinst op de verkoop van het pand Netstraat 1 wordt toegevoegd aan de algemene reserve wordt voorgesteld de taakstelling voor 2022 met 265.000 euro te verminderen en dit ten laste van de algemene reserve te brengen.

8.3 Overzicht West Betuwe Financieel in Evenwicht

Nr.	Onderwerp	I/S	2021	2022	2023	2024	Stand van zaken
1	Klanttevredenheidsonderzoek	S	6.000	-1.000	6.000	-1.000	
Verwerkt in Eerste bestuursrapportage 2021							
2	Collegeonderzoeken 213a	S	0	10.000	0	10.000	
Verwerkt in Eerste bestuursrapportage 2021							
3	Inkoopprofessionalisering	S	0	250.000	375.000	500.000	
Plan van aanpak is in voorbereiding							
4	Aframen budget drukwerk	S	11.200	11.200	11.200	11.200	
Verwerkt in begrotingswijziging december 2020							
6	Stelpost Fysiek Domein secundaire arbeidsvoorwaarden	S	4.670	4.670	4.670	4.670	
Verwerkt in begrotingswijziging december 2020							
8	Aframen budget Werkkostenregeling	S	0	0	130.000	130.000	
Verwerkt in begrotingswijziging december 2020							
7	Lunches	S	5.000	5.000	5.000	5.000	
Door externe invloeden (Corona) en als gevolg hiervan het vele thuiswerken, hebben er nauwelijks of geen vergaderingen op het gemeentehuis plaatsgevonden. Daardoor wordt er aanzienlijk minder een beroep op de post 'Representatie/ catering' gedaan. Wel dienen er spelregels over het mogen beschikken van deze post te worden opgesteld, omdat die nu ontbreken. Daardoor wordt het beheer erg bemoeilijkt.							
11	Taakstelling op college met ingang nieuwe collegeperiode (2022)	S	0	60.000	125.000	125.000	
Verwerkt in begrotingswijziging december 2020							
10	Verlagen fractiebudget	S	14.650	14.650	14.650	14.650	
Geen info							
13	Leges Nutsbedrijven	S	47.450	47.450	47.450	47.450	
Verwerkt in begrotingswijziging december 2020							
12	Aframen stelpost drukwerk en advertentiekosten	S	20.000	20.000	20.000	20.000	
Verwerkt in begrotingswijziging december 2020							
14	Bijdrage Veiligheidsregio	S	0	140.000	280.000	422.290	
Portefeuillehouder gaat in gesprek met stakeholders van de veiligheidsregio. Eerst dient de bereidheid voor het wijzigen van het verdeelmodel (bijdrage) afgetast te worden. Bij bereidheid kan een onderhandeling worden gestart.							
2	Uitstel herverdeling gemeentefonds (met 1 jaar)	S	0	650.000	650.000	650.000	
Verwerkt in begrotingswijziging december 2020							
16	Dienstverlening Publiek	S	0	0	18.000	17.000	
Verwerkt in taakstelling personeel							

17	Aframen bijdrage schoolbegeleiding	S	53.771	53.771	53.771	53.771			
	Het budget voor schoolbegeleiding is reeds in maart 2020 omgebogen naar subsidie op basis van de verordening cultuureducatie primair onderwijs. Aframing van deze bijdrage is daarom niet mogelijk. Dit wordt meegenomen in de eerste bestuursrapportage.								
19	Kasteel Neerijnen	S	0	25.000	50.000	50.000			
	Geen info.								
20	Humanitas / begeleide omgangsregeling	S	14.000	14.000	14.000	14.000			
	Is gerealiseerd.								
21	Beheersmaatregelen beleidsplan sociaal domein	S	0	0	740.266	1.340.374			
	Er is gestart met de uitvoering van een aantal beheersmaatregelen en toegang team sociaal. Verder is reeds ingezet op preventie en schuldhulpverlening. Dit wordt verder uitgebreid met de uitvoeringsagenda Bouwen aan sociale kracht en projecten programma sociale kracht								
21-i	Beheersmaatregelen beleidsplan sociaal domein	S	0	0	849.734	1.249.626			
	Zie 21.								
22	Buurtwerk beleggen bij één welzijnsorganisatie	S	0	90.000	90.000	90.000			
	Het 1e gesprek met Mozaïek heeft plaatsgevonden om te bezuinigen met ingang van 2022 op buurtwerk en de gevolgen hiervan. Gesprek met WWB gaat nu plaatsvinden voor overname activiteiten.								
24	Afstoten groenbeheer bij eigendommen van derden	S	4.004	4.004	4.004	4.004			
	Deze actie heeft uitsluitend betrekking op de zwemplas in Herwijnen. Er is onterecht een budget voor gelabeld met een kostenpost van €8.008 /jaar waardoor een bezuiniging niet mogelijk is. De gemeente heeft contacten met SSB om de opzegging te formaliseren.								
25	Instandhoudingsbijdrage peuteropvang	S	15.000	15.000	15.000	15.000			
	Verwerkt in de begrotingswijziging december 2020. Het college heeft op 15 december 2020 besloten de instandhoudingsbijdrage met ingang van 2021 ten laste te brengen van de doeluitkering 'onderwijs-achterstanden'. De bezuiniging op de betreffende FCL kan daardoor worden doorgevoerd. De gemeenteraad is geïnformeerd op 26 januari 2021.								
27	Minder afvalbakkenafval	S	0	9.000	18.000	27.000			
	Onderzoek en monitoring leegfrequentie en vullingsgraad afvalbakken door Avri en overleg hoe besparing op een verantwoorde manier behaald kan worden.								
29	Verlagen steekproef gastouders toezicht kinderopvang	S	2.500	2.500	2.500	2.500			
	Verwerkt in de begrotingswijziging 2020. Met ingang van 2021 is het percentage van de bij steekproef te controleren gastouders verlaagd naar 5%.								
32	Openbare verlichting	S	10.125	3.750	5.850	6.150			
	Loopt samen met het Verledden controle masten.								
34	Verhoging Leges kinderopvang	S	2.500	2.500	2.500	2.500			
	Dit bezuinigingsbesluit is genomen nadat de stukken voor de wijziging van de legesverordening zijn aangeleverd. Bij een wijzigingsbesluit kunnen de hogere tarieven pas daarna ingaan. Het financieel gevolg daarvan is dat die meeropbrengst van die extra leges voor geheel 2021 met minimaal 25% naar beneden wordt bijgesteld. Daarmee is het raadsbesluit op dit onderdeel praktisch niet haalbaar voor het volledig bedrag. Het incidenteel nadeel wordt meegenomen in de eerste bestuursrapportage.								
36a	Terugdraaien besluit begraafplaatsen	S	0	75.000	100.000	100.000			
	Investeren in efficiënter beheer en éénmalige verbetermaatregelen zodat onderhoud vanaf 2022 goedkoper kan met behoud van de afgesproken kwaliteit.								

39	Van Regionaal Investeringsfonds (RIF) naar West Betuws Investeringsfonds (WIF)	S	0	50.000	50.000	50.000			
	Is gerealiseerd.								
41	Kritisch de plusproducten van Sante bezien	S	7.500	15.000	15.000	15.000			
	Het bedrag is bezuinigd door beëindiging huisvesting in Waardenburg.								
43	Afschaffen mantelzorgcompliment	S	25.750	25.750	25.750	25.750			
	Het bedrag is bezuinigd op het overschot van dit budget. Zolang het aantal aanvragen voor mantelzorgcompliment gelijk blijft, raakt dit niet direct de mantelzorgers.								
48	Risicomanagement	I	5.000	0	0	0			
	Is verwerkt.								
49	Toepassen projectfinanciering programma (T)huisvesting	I	1.000.000	0	0	1.000.000			
	De mogelijkheid bestaat dat de realisatie van 2021 in 2022 komt te vallen								
50	Minderuitgave op implementatie omgevingswet	I	300.000	0	0	0			
	Verwerkt in begrotingswijziging december 2020								
51	Terugdraaien besluit VTH-taken (verlagen naar €650.000)	I	650.000	0	0	0			
	Verwerkt in begrotingswijziging december 2020								
Aanvullende maatregelen									
1	Aanvullende taakstelling inkoopprofessionalisering	S	0	100.000	125.000	125.000			
	Plan van aanpak is in voorbereiding								
3	Extra opbrengst ozb (door toename bouw)	S	0	0	0	200.000			
	Verwerkt in begrotingswijziging december 2020								
6	Verwacht resultaat jaarrekening 2020 reserveren voor dekking 2022 en 2023	I	0	500.000	600.000	0			
	Resultaat wordt verwerkt in de resultaatbestemming van de jaarrekening 2020								
4	Extra besparing tijdelijke inhuur structureel	S	0	0	20.000	40.000			
	Verwerkt in begrotingswijziging december 2020								
9	Besparing GR'en	S	0	0	35.000	65.000			
	Verkenning loopt								
5	Incidentele bezuiniging Vastgoed (taakstelling)	I	0	700.000	200.000	0			
	Zie toelichting paragraaf West Betuwe Financieel in Evenwicht								
5	Vraaggerichte dienstverlening	S	10.000	5.000	5.000	5.000			
	Verwerkt in begrotingswijziging december 2020								
7	Verwachte meevaller Regionaal ambitiedocument 2020-2024	I	152.000	0	0	0			
	Verwerkt in begrotingswijziging december 2020								
8	Actievere inzet subsidie aanboren	I	0	35.000	50.000	65.000			
	Deze taakstelling dient nog belegd te worden bij een in te huren subsidioloog op basis van no cure no pay. Wellicht kan hierin samen met Culemborg en Tiel worden opgetrokken. Het team Inkoop kan d.m.v. de inkoopkalender de subsidioloog daarin wel ondersteunen.								